Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши
№ 216 (13.172).
15 СЕНТЯБРЬ 1965 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

● Байроқдор Қашқадарё ва Бухоро областлари маррага тезроқ етиш учун тобора олға интилмоқдалар.

● *Чироқчидаги „Восход“ совхози планни бажарди.*

● Фарғоналиклар сурхондарёликларни орқада қолдириб кетдилар.

● *Хоразм ва Сирдарё областлари ҳамда Қорақалпоғистонда ҳам пахта йиғим-терими суръатини ошириш учун ҳамма имкониятлар бор.*

● Эндиликда кунига икки процент ва ундан ошириб пахта тайёрламаган биронта область, район ва хўжалик қолмасин!

ГАЗЕТА — ҲАР БИР ОИЛАГА!

Матбуот чиндан ҳам ҳар бир хонадонга нур олиб киради, зиё беради. Газета кирган хонадондан маърифат, юксак маданийлик, оила аъзоларининг ўзаро муносабатида олижаноблик ва одоб мустаҳкам ўрин олади. Газета хонадонга кундалик ҳаёт нафасини олиб киради, уни қўлига олган суҳбатдошига жаҳон янгиликларини сўзлайди, мамлакатимизда содир бўлган янгиликларни айтади, уни омма олдида турган бугунги вазифалардан воқиф этади.

Қайси хонадонда газета мунтазам ўқилса, ўша ерда бўш вақтлар мутолаага бағишланадиган бўлади. Бинобарин, газетхон хонадон ўз фаолиятини ижтимоий-фойдали меҳнатга бағишлайди, у ҳамиша жамиятимизнинг илғор кишилари сафида туриб одимлайди. Эндиликда эса бундай хонадонлар республикамиз аҳолисининг деярли ҳаммасини ташкил этади, десак муболаға бўлмайди, зотан бугун ҳар биримиз газетхонмиз. Ҳаётимиз мазмунини, тараққиётимиз мезонини газетасиз тасаввур эта олмаймиз. Кейинги йилларда газета ва журналлар тиражи муттасил ошиб бораётганининг ўзи ҳам ана шундан далолат бериб турибди. 1966 йил учун газета-журналларга чекланмаган миқдорда обуна қабул қилиниши эса республика меҳнаткашларининг газета ва журналларга талаби янада ошганининг ёрқин ифодасидир.

Республика партия ташкилоти ана шуни ҳисобга олиб 1966 йил учун обуна тўплашни бу йил айниқса пухта ҳозирлик билан бошлаб юборишга жуда катта имкониятлар яратиб берди. Республикада ўн бир мингга яқин обуна тўплаш пункти ишлаб турибди, қарийб қирқ минг киши омманинг газета ва журналларга вақтида ёзилишлари учун хизмат қилмоқда. Область, шаҳар, район партия комитетлари бу ишга алоҳида эътибор берган жойларда обуна намунали уюштирилган, аҳоли зўр уюшқоқлик билан газета ва журналларга ёзилмоқда. Андижон, Фарғона, Сурхондарё областларида келгуси йилга обуна тўплаш иши айниқса намунали ўтказилмоқда. Бу областларда 3600 обуна қабул қилиш пункти ишлаб турибди, ҳар бир корхона, ташкилот, муассаса, колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилотлари ташаббуси билан бу ишга жамоатчилик жуда актив жалб этилган. Обуна тўплаш ишини ана шундай намунали уюштирган ташкилот ва корхоналар республикамизда кўп. Тошкент тўқимачилик комбинати, «Ташавтомаш» заводи, Қўқондаги пайпоқ-трикотаж комбинати бошланғич партия ташкилотларининг бу соҳадаги ишлари диққатга сазовордир. Олтинкўл, Чуст, Москва, Орджоникидзе районларида ҳам обуна тўплаш намунали ўтказилмоқда.

Бироқ газета ва журналларга обуна тўплашнинг дастлабки ойи тугаб бораётганига қарамай, айрим шаҳар ва районларда ҳали бу ишга жиддий киришилмаётир. Самарқанд областининг Пастдарғом, Каттақўрғон, Андижон областининг Избоскан, Учқўрғон районларида бу ишга чинакам жонкуярлик билан киришилгани йўқ. Баъзи бир шаҳар, район партия комитетлари катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган бу ишга етарли раҳбарлик қилмаётирлар, обуна тўплашни «Союзпечать» органларигагина юклаш билан чекланмоқдалар. Бунинг натижасида бу шаҳар ва районлар аҳолиси газета ва журналларга тўла ёзилолмай қолмоқда. Масалан, Тошкент шаҳрида ҳар минг кишидан атиги етти кишигина «Совет Ўзбекистони» газетасига обуна бўлганини нормал ҳол деб бўладими? Тошкент олий ўқув юртлари шаҳри, йирик саноат маркази, республикамизнинг улкан пойтахти. Маълумки, у аҳолининг сони жиҳатидан ҳам республикамиздаги энг йирик шаҳардир. Бир миллиондан ортиқ аҳолиси бўлган шаҳарда «Совет Ўзбекистони» газетхонлари ақалли саккиз мингга ҳам етмайди. Ваҳолонки, аҳолиси Тошкент шаҳрининг ярмисича келадиган областларда газетанинг ўттиз минглаб обуначилари бор. Шаҳарда «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда», комсомол газеталарининг обунаси ҳам кўнгилдагидек эмас. Бу — Тошкент шаҳар партия комитети аҳолининг газета ва журналларга обуна бўлиши масаласида «Союзпечать» органларига яқиндан ёрдам бермаётгани, бутун масъулиятни уларга юклаб, бу партиявий ишга чинакам раҳбарлик қилмаётганининг оқибатидир.

Газета ва журналларга обуна тўплаш жуда муҳим сиёсий-партиявий ишдир. Обуна тўплашни намунали уюштириш биринчи навбатда партия ташкилотларининг бурчи. Барча воситалар аҳолининг 1966 йил учун газета ва журналларга ўз вақтида тўла ёзилишига сафарбар этилиши зарур. Бу ишда радио ва телевидение, матбуот саҳифаларидан фойдаланиш, варақалар ва брошюралар тарқатиш, қисқа метражли фильмлар кўрсатиш йўли билан аҳоли ўртасида кенг пропаганда ишларини олиб бориш мақсадга мувофиқдир.

Совет матбуоти Коммунистик партиянинг жанговар қуролидир. Матбуот меҳнаткашларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашда, уларни олдимизда турган ғоят катта вазифаларни бажаришга сафарбар этишда партиянинг яқин ёрдамчисидир. Демак, ҳар бир коммунист республикада вақтли матбуотнинг жуда кенг тарқалишидан манфаатдордир, бинобарин у бу ишда «Союзпечать» органларига ўзи актив ёрдам бериши, унинг атрофига жамоатчиликни тўплашга фаол қатнашмоғи лозим.

Келаси йил учун газета ва журналларга обуна бўлишни ўз вақтида ўтказиш партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Ҳар бир корхонада, ташкилот ва муассасада, олий ўқув юрти ва илмий тадқиқот институтида жамоатчи обуначи бўлсин! Шундагина биз обунани намунали ўтказа оламиз. Алоқа бўлимлари шу кунларда айниқса ташаббус кўрсатиб ишлашлари, куч ва ғайратларини, ташкилотчилик қобилиятларини обунани намунали уюштиришга қаратмоқлари керак.

1966 йил газета ва журналларга ўз вақтида ёзилайлик, ҳар биримиз обуна тўплашнинг актив ёрдамчилари бўлайлик. Бу, бизнинг жамоатчилик олдидаги бурчимиздир.

Газета ва журналларга обуна бўлмаган биронта хонадон қолмасин!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Калинин районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг аъзоси Ёдгор Урмонова бу йил мавсумда 10 минг килограмм пахта теришга сўз берган. У шу кунларда теримда бошқаларга ўрнак кўрсатиб меҳнат қиляпти. Суратда: Ёдгор Урмонова.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Пахта далаларида

ШЎРЧИ. Она-Ватанга 4305 тонна «оқ олтин» армуғон этиш учун фидокорона меҳнат қилаётган Киров номли колхоз аъзолари терим суръатини тобора оширмоқдалар. Бу ўринда айниқса О. Боймуродов, А. Шоймардонов, И. Отамуродов ўртоқлар бошлиқ бригадалар азаматлари пешқадамлик қилаётирлар.

Н. ТОШБОЕВ.

●

БЎЗ. — Бу йил Она-Ватанга 1785 тонна «оқ олтин» етказиб берамиз! Бу — бўз ерларда ташкил этилган Тельман номли колхоз аъзоларининг қалб сўзи. Йиғим-теримга барвақт киришган, терим суръатини кун сайин жадаллаштираётган мазкур хўжалик аъзолари ҳар куни давлат омборларига 2 процентдан ошириб «оқ олтин» топшираётирлар.

Н. ТУРАҚУЛОВ.

●

ЯНГИЙЎЛ. «Қизил Октябрь» колхозида терим суръати кун сайин ошиб бормоқда, кўп минг килограммчилар сафи тобора кенгаймоқда. О. Раҳимова, Ж. Ашурова, Ю. Ҳафизова сингари чевар теримчилар ҳар куни хирмонга 100-110 килограммдан ошириб пахта тўкаётирлар.

Х. НАБИРАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲУРМАТЛИ МЕҲМОННИ КУТИБ ОЛДИ

БИРМА ИТТИФОҚИ РЕВОЛЮЦИОН КЕНГАШИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ ГЕНЕРАЛ НЕ ВИН ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИГА КЕЛДИ

Бирма Иттифоқи Революцион кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси генерал Не Вин СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ ўзининг СССРга қилган расмий визитини Ўзбекистон тупроғидан бошлади. Тошкентнинг осмон дарвозалари меҳмондўстлик билан очилиб, ҳурматли меҳмон ва унинг ҳамроҳлари тушган махсус самолёт 14 сентябрда Рангундан шу ерга келди.

Бирма, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг юзлаб вакиллари тўпланиб турдилар. КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретарлари В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов, Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони, армия генерали И. И. Федюнинский, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. М. Нажесткин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиумининг секретари Р. Сахибоев, республика министрлари, матбуот вакиллари аэропортга келдилар.

Генерал Не Винни кутиб олиш учун Москвадан СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Ю. И. Палецкис, СССР Ташқи ишлар министрлигининг бош секретари Д. А. Жуков, армия генерали А. А. Лучинский келдилар. Генерал Не Винни кутиб олиш учун Бирма Иттифоқининг СССРдаги элчиси У Ба Со ҳам Москвадан Тошкентга келди.

Бирма кончилик саноати министри Коммодор Таунг Тин, кўчириш ва социал таъминот ишлари министри полковник Маунг Лвин ва бошқа расмий кишилар генерал Не Вин билан бирга Тошкентга келдилар.

Болалар ҳурматли меҳмон ва унинг ҳамроҳлари олдига югуриб бориб, Бирма халқининг вакилларига гулдасталар тақдим қилишади.

Фахрий қоровул бошлиғи рапорт беради. Бирма Иттифоқи, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнларининг садолари янграйди. Генерал Не Вин ва Е. С. Насриддинова жангчилар сафини айланиб ўтиб, улар билан саломлашадилар.

Генерал Не Вин ва унинг ҳамроҳлари аэродромдан жўнаб, ўзлари учун ажратилган резиденцияга йўл оладилар. Ўзбек, рус ва бирма тилларидаги транспарантлар билан безатилган йўлларда Бирма, СССР ва Ўзбекистон ССР байроқчаларини кўтариб турган минглаб тошкентликлар ҳурматли ва азиз меҳмонларни табрикладилар. (ЎзТАГ).

МУРОЖААТГА ЖАВОБАН

Деҳқон учун ҳозирги куннинг ҳар бир дақиқаси олтинга тенг. Озгина бўлса ҳам ишни бўшаштириб юборган киши ютқизади, ёғин-сочин кунлар бошланганда бармоқ тишлаб қолади. Биз, пахтакорлар бундай ҳолатни бошимиздан кўп кечирганмиз. Шунинг учун бу йил терим бошланиши биланоқ суръатга суръат қўшишга ҳаракат қиляпмиз. Меҳнатга лаёқатли кишиларнинг ҳаммаси белига этак боғлаб далага чиқяпти. Ҳар ким қобилиятига яраша пахта териб, колхоз хирмонига тўкмоқда.

Бригадамиз аъзолари 72 гектар майдонда деҳқончилик қилишган. Ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олганмиз. Мажбуриятимизни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирдик. Шу кунларда бутун фикр-зикримиз мажбуриятни тезроқ бажаришга қаратилган. Кунига 2,5-2,75 процент миқдорида пахта топшираётирмиз. Йиллик планни 31,5 процент бажариб қўйдик.

Бригадамизнинг илғор теримчиси Мўътабархон Эргашева 11 сентябргача 3 тонна пахта терди. Унинг кунлик иш кўрсаткичи 180 килограммга тўғри келади. Мухтасархон Бурхонова, Ойшахон Эргашевалар ҳам Мўътабархон билан мусобақалашиб, олдингилар қаторига ўтиб олдилар. Бу чевар теримчиларнинг ҳар бири бригадамиз хирмонига 3 тоннадан ортиқ пахта тўкди.

Куни кеча сентябрнинг биринчи ўн кунлигига якун ясалди. Мусобақада бригадамиз ғолиб чиқди. Бошқа бригадаларга қараганда кўпроқ пахта териб топширдик. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти меҳнатимизни муносиб тақдирлади. Кўчма Қизил байроқ ва 50 сўм пул мукофоти берди.

Колхозимиз бўйича олганда ҳам терим суръати тобора ортмоқда. 1520 гектар ерда мўл ҳосил етиштирган пахтакорларимиз йиллик планни 21 процент бажардилар. Кунига давлатга 2,10-2,20 процент миқдорида пахта сотилмоқда.

Матбуотда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг республикамизнинг барча меҳнаткашларига қарата мурожаати босилиб чиқди. Колхозимиз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Х. Абдуллаев бизни мурожаатнинг мазмуни билан таништирди. Биз мурожаатда ёзилган ҳар бир сўзни дилимизга жо қилиб олдик ва колхоз бўйича сентябрь ойида йиллик планнинг 55 проценти миқдорида пахта топширишга қарор қилдик. Қароримиз қатъий. Ҳозир ана шунга эришиш учун астойдил курашяпмиз. Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг мурожаатига амалий иш билан жавоб бермоқчимиз.

Ф. БОЗОРОВ,
Андижон районидаги Калинин номли колхознинг бригада бошлиғи.

СЕНТЯБРЬ 14 „ОҚ ОЛТИН“ ХИРМОНИ

Республикада пахта тайёрлашнинг бориши

(Планга нисбатан процент ҳисобида; биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи стун — мавсум бошидан; тўртинчи стун — дефолиация қилинган майдонлар)

Қашқадарё	2,18	36,55	42,17
Бухоро	2,32	28,35	23,96
Фарғона	2,11	19,92	31,69
Сурхондарё	1,68	18,82	45,22
Андижон	1,86	15,60	19,53
Тошкент	1,95	12,26	75,77
Самарқанд	1,46	9,86	26,66
Хоразм	0,95	6,61	32,40
Қорақалпоғистон АССР	0,67	6,53	48,64
Сирдарё	0,48	2,89	55,78

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Чорва қишловига пухта тайёргарлик кўраётган Зомин районидаги «Ховос» совхози учинчи бўлими чорвадорлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар пландаги 1215 тонна ўрнига 1550 тонна дағал хашак жамғариб, озуқа тўплашда пешқадамлик қилишяпти.

Пландан ташқари ем-хашак ҳозирлаш давом этмоқда.

У. ТОЖИЕВ.

Моллар тўқ қишлайди

Фарғона область. Поп районидаги Калинин номли совхозда чорва молларнинг тўқ ва иссиқ қишловини таъминлаш ишига катта эътибор берилмоқда. Ҳозиргача маккажўхоридан 15.427 тонна силос бостирилиб, бу соҳадаги план 130 процент бажарилди.

СИГНАЛ!

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»НИНГ СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ МУХБИРИДАН

⊙ Пахта териш ва тайёрлашда Сирдарё области республика областлари орасида энг кейинда бормоқда.

⊙ Айрим районлар суръатни тобора ошириш ўрнига, баъзи кунлари пасайтириб юбормоқдалар. Еттисой райони 13 сентябрда давлатга 12 сентябрдагига нисбатан 0,7 процент, Киров райони эса 0,6 процент кам пахта топширди.

⊙ Областда давлатга пахта топшириш суръатининг кучайиши асосан машина теримига, машина теримининг муваффақияти эса дефолиациянинг тез ва сифатли тугалланишига боғлиқ.

◆ Кўпчилик районларда дефолиация кечиктирилмоқда. Гулистон ва Янгиер районларида ғўзанинг баргини тўктириш топшириғи энди 33-36 процент бажарилди.

⊙ Янгиер районидаги 2-«Боёвут» совхозида терим агрегатлари тахт эмас.

◆ Судралишга чек қўйиш керак. Сирдарё ҳам пешқадам областлар қаторидан жой олсин!

НОБЕЛЬ ТИНЧЛИК МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ БИР ГРУППАСИНИНГ МУРОЖААТИГА А. Н. КОСИГИННИНГ ЖАВОБИ

СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин номига Американинг машҳур олими Лайнус Полингдан хат олинди. Нобель тинчлик мукофоти лауреатларидан бир группасининг Вьетнамдаги урушни тўхтатишга эришиш зарурлиги тўғрисидаги мурожаати бу хатга илова қилинган. Мурожаатга Норман Энжелл, Бойд-Орро, Альберт Швейцер, Жорж Доминик Пир, Филип Ноэль-Бэйкер, Альберт Лутули, Мартин Лютер Кинг ва Лайнус Полинг имзо чекканлар.

Мурожаат авторлари «Жанг қилаётган гуруҳлар ўртасида айбни тақсимлаш»ни ўз олдиларига мақсад қилиб қўймаганликларини таъкидлаб, манфаатдор ҳукуматлар ва томонларнинг ҳаммасини ўт очишни тўхтатишга эришиш ва Вьетнам конфликтини музокаралар асосида бартараф қилиш учун дарҳол чора кўришга даъват этадилар.

Яқинда Полингга жавоб юборилди. Бу жавобнинг тексти қуйида келтирилади:

«Ҳурматли Полинг жаноблари,

Сизнинг хатингизни ва Вьетнамдаги конфликт муносабати билан Нобель тинчлик мукофоти лауреатларидан бир группасининг бу хатга илова қилинган мурожаатини олдим.

Шарқи-Жанубий Осиёдаги воқеаларнинг хатарли суратда ривожланиб бораётганлиги чуқур ташвишга солмай қола олмайди ва мурожаат авторларининг Вьетнамдаги ваҳшиёна урушга чек қўйишга даъват этишларига қандай ҳоллар сабаб бўлганлиги биз учун тушунарлидир.

Аммо, агрессор билан агрессия қурбонини бир ўринга қўйиш хато бўлур эди ва буни мутлақо оқлаб бўлмас эди. Балони йўқотмоқ учун унинг келиб чиқиш сабабларини йўқотиш керак. Ҳозирги конфликтнинг бутун дунёга равшан бўлган моҳияти шундан иборатки, Америка Қўшма Штатлари кичик бир мамлакат — Вьетнамга қарши очиқдан-очиқ агрессия қилмоқда. Вьетнам халқи ўз озодлиги ва мустақиллигини, ўз тақдирини ўзи белгилашдан иборат муқаддас ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқда.

Бизнинг фикримизча, Вьетнам конфликтини тинч йўл билан бартараф қилиш тарафдорларининг актив ҳаракат қилишлари учун яхши, ҳаққоний асос бор. Вьетнам масаласи юзасидан Женевада тузилган битимларга қаттиқ риоя қилиш, Америка Қўшма Штатларининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясини ваҳшиёна бомбардимон қилишларини дарҳол тўхтатиш ва унинг Жанубий Вьетнам ички ишларига аралашувини дарҳол тўхтатиш йўли билангина Вьетнамда тинчлик ўрнатилишига эришиш мумкин.

Ҳурмат билан

А. КОСИГИН».

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА БОРИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ В. Гомулканинг таклифига биноан шу йил 11-12 сентябрда Польшага бориб келди.

Ўртоқ В. Гомулка билан ўртоқ Л. И. Брежнев Польша Халқ Республикаси билан СССР ўртасидаги, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Польша Бирлашган ишчи партияси ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалалари юзасидан дўстона суҳбатлар ўтказдилар, шунингдек халқаро сиёсатга доир кенг кўламдаги масалаларни муҳокама қилдилар.

Қардошларча ва самимий вазиятда ўтган суҳбатларда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари ўртоқ Зенон Клишко ҳамда СССРнинг Польшадаги элчиси ўртоқ А. Б. Аристов қатнашдилар.

А. Н. КОСИГИН ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Япония ҳукуматининг Япония иқтисодий ташкилотлари федерацияси вице президенти, Япониядаги бир қанча саноат фирмалари ва иқтисодий ташкилотлар бошлиғи Когоро Уэмура бошчилигида Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган иқтисодий делегациясини 13 сентябрда қабул қилди.

Суҳбат вақтида Совет Иттифоқи билан Япония ўртасидаги иқтисодий муносабатларни ривожлантириш истиқболларига тааллуқли кенг кўламдаги масалалар устида фикрлашиб олинди.

К. Уэмура делегация Совет Иттифоқининг турли районларида бўлган вақтида иқтисодий қурилиш ғоят кенг миқёсларда олиб борилаётганини кўрганлигини айтди. Делегация бошлиғи Япониянинг савдо-саноат аҳли ўзаро манфаатли иқтисодий муносабатларни ва жумладан, Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқни ривожлантиришга интилаётганлигини таъкидлади.

А. Н. Косигин Япония савдо-саноат аҳлининг Совет Иттифоқи билан иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш ҳақидаги тилагини табриклади. У айтдики, Совет ҳукумати ўзининг Узоқ Шарқдаги қўшниси Япония билан муттасил иқтисодий алоқалар ўрнатишга катта аҳамият бермоқда. Яқинда тузиладиган узоқ муддатли янги савдо битими, шунингдек, келгуси йилда ўтказиладиган Совет—Япония иқтисодий кенгаши иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий муносабатларни узоқ муҳлатга мўлжалланган мустаҳкам негизга қўйиш имконини беради. Бу эса шак-шубҳасиз, СССР билан Япония халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушган, иккала мамлакат ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларини янада ривожлантиришга ва Узоқ Шарқда тинчликни мустаҳкамлаш ишига ёрдам берган бўлур эди.

Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

МОСКВА, 13 сентябрь. (ТАСС). Бугун Чехословакия Социалистик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчихонасида қабул маросими ўтказилди. Қабул маросимини Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Антонин Новотный Чехословакия Социалистик Республикаси партия-давлат делегацияси аъзолари билан биргаликда уюштирди.

Қабул маросимида совет томонидан Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Ю. В. Андропов, Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Меҳмонлар орасида СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳам бор эди.

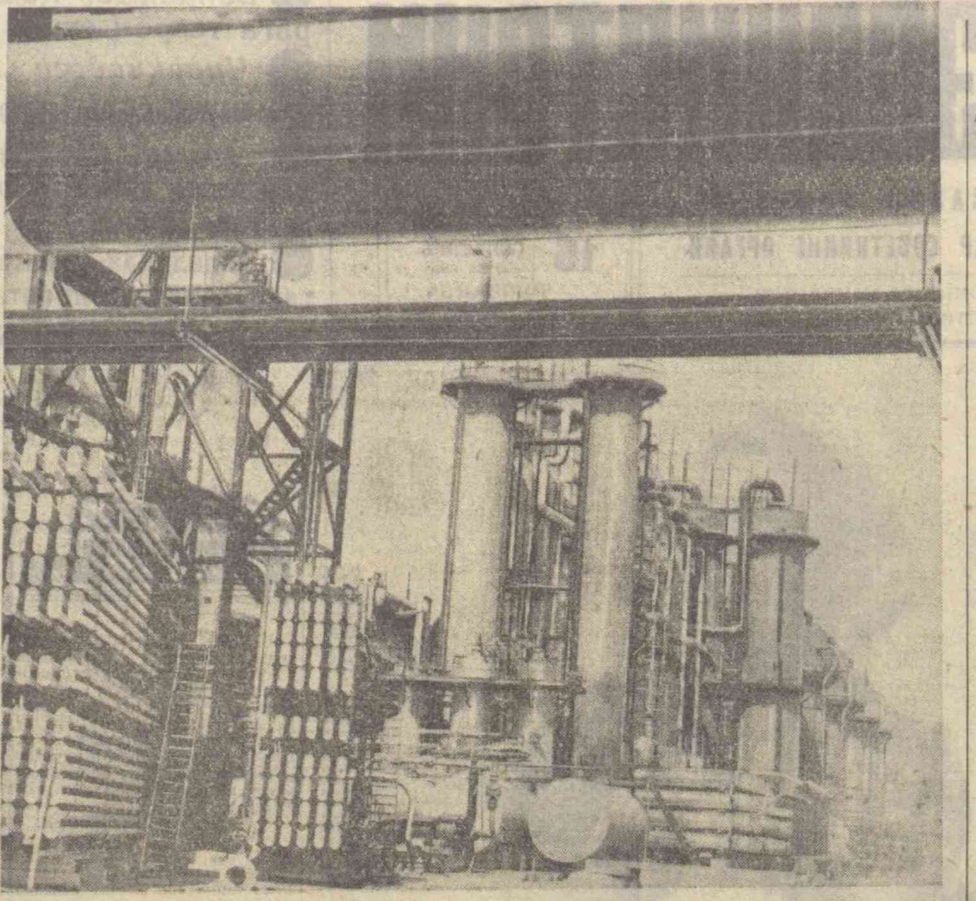

БУХОРО ОБЛАСТИ. Навоий химия комбинатида янги-янги қувватлар кетма-кет фойдаланишга топширилмоқда. Ҳозирги кунда химиклар юзлаб тонна минерал ўғитларни темир йўл тармоғи орқали жўнатиб турибдилар. Суратда: комбинатга қарашли участкалардан бири.

А. Усмонов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. Н. НЕБРАТНИ «ЎТ ЎЧИРИШДАГИ ЖАСОРАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўт ўчириш ва давлат мулкини сақлаб қолиш вақтида кўрсатган жасорати ва мардлиги учун ефрейтор Анатолий Николаевич Небрат СССР Олий Совети Президиуми номидан «Ўт ўчиришдаги жасорати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Е. НАСРИДДИНОВА.**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари **Р. САХИБОЕВ.**

Тошкент шаҳри.
1965 йил 13 сентябрь.

* * *

Автомашина тайёрлаш пунктига янги териб олинган пахтани ташиб келмоқда эди. У пахта заводига яқинлашиб келганда ана шу машинадаги пахта ёна бошлади. Бу воқеани кўрган ҳарбий хизматчилар машинани тўхтатдилар. Ёнғинни кўриб қути учган шофер қочиб кетди. Ефрейтор А. Н. Небрат аланга ичида қолган автомашинанинг кабинасига сакраб чиқиб олди ва машинани йўлнинг чеккасига бурди. У шу ерга етиб келган бошқа ҳарбий хизматчилар билан бирга машинадаги пахтани бўшатиб олди ва ўтни ўчирди.

ОБОД ҚИШЛОҚ

Задарё районидаги Жомашўй қишлоғида қурилиш ишлари авж олдириб юборилди. Яқинда колхозлараро қурилиш ташкилотининг қўли гул бинокорлари кинотеатр, озиқ-овқат, кийим-кечак моллари билан савдо қилувчи магазин ва бир нечта уй-жой, меҳмонхона биноларини қуриб битказдилар.

Шунингдек, 250 хонадон газлаштирилди. Кўчаларга асфальт ётқизилди.

К. РАҲИМОВ.

КАРВОН КЕЛДИ

Ҳозиргина сув сепилган асфальт кўчада машиналар турнақатор бўлиб қолди. Яшил рангга бўялган темир дарвоза гумбирлаб очилди. Машиналар навбат билан кенг ҳовлига ўрмалай кетди.

Бошланди! Карвон келди... Томчилардан тўпланган шу кумуш оқимнинг ҳар толасида деҳқоннинг пахтадай беғубор ҳалол меҳнати, манглай тери бор. Бедор ўтган кечалар заҳмати, меҳнатнинг роҳати шу томчиларда. Кумуш дарё завод томон оқади. Ҳаммаёқ ҳаяжонли суронга тўлиб тошади. Ишчиларнинг чеҳрасида қувонч порлайди.

УЗЛУКСИЗ ИШЛАШ УСУЛИ

Ҳар гал биринчи карвон келганида заводнинг қалби ҳаяжондан жўш уриб кетгандай бўлади. Ҳар гал илк карвон ана шундай қувонч билан қарши олинади.

Яширишнинг ҳожати йўқ. Бундан уч йил илгари ҳам корхона ишчилари қизил карвонни ҳаяжон эмас, ташвиш билан қарши олишарди. Заводда техника кам, кўрсаткичлар паст эди. Ишни нимадан бошлаш керак, деган муаммо ҳамманинг бошини қотирарди.

Колхозларда йил сайин кўпроқ ҳосил етиштириляпти. Заводда эса айтарли янгилик йўқ. Машиналар эски, камқуввват. Ниҳоят қатъий қарорга келинди: ишни техникани янгилашдан бошлаш керак.

Ёғингарчилик бошланганида қуритиш цехларида иш оғирлашиб кетар эди. Қўшимча ўнта қуритувчи барабан ўрнатилди. Кўп ўтмай янги қуритиш цехи ишга туширилди. Шундай қилиб биринчи муаммо ҳал бўлди. Аммо бу ҳали ишнинг бошланиши эди. Навбат тозалаш машиналарига келди. «БЧН-2» маркали тозалаш машиналари талабга жавоб беролмай қолганди. Янги «ЧХ-3» машиналари ишга туширилди. Ҳар бир батареяга қўшимча равишда яна иккитадан тозалаш машиналари ўрнатилди.

Қуритиш цехида иккита янги барабан қуриш керак эди. Бу анча вақтгача муаммо бўлиб қолаверди. Негаки, барабан деталларини марказий шаҳарлардаги корхоналардан олиб келиш керак бўлар, бу эса заводга қимматга тушиши аниқ эди. Охири завод инженерлари барабанларни шу ернинг ўзида қуриб битказишди.

Узлуксиз ишлаш усули йўлга қўйилгач, корхона тамоман ўзгариб кетди. Бу янгилик республикадаги бошқа пахта тозалаш заводларида ҳам қўлланила бошланди. Энди қуритиш цехидан чиққан пахта ҳовлида уюлиб ётмай, махсус қувурлар орқали тўппа-тўғри тола ажратиш, чигит ва момиқ ажратиш цехларига ўтиб кетаверади. Хуллас, цехлар янги техника билан тўла таъминланди. Лекин шу орада жиддийроқ муаммо чиқиб қолди.

КАДРЛАР — БИРИНЧИ МАСАЛА

Жийрон яхши бўлгани билан чавандознинг парвози суст бўлса, пойгада ўзиш қийин экан. Заводда билимли кадрлар етишмас эди. Нима қилиш керак? Ҳаммани бирдан ўқишга юбориб бўлмайди: ишни тўхтатиб қўйиш мумкин эмас. Лекин, корхонада иш «қайнамайдиган» пайтлар ҳам бўлади. Ёз бўйи цехлар ремонтга топширилади. Худди шу пайтда билимга чанқоқ ёшлар ўқишга юборилса бўлмасмикин?

Шундай қилинди. Кўпчилик слесарлар, электриклар олий ўқув юртларида сиртдан билим ола бошладилар. Камолиддин Файзиев дизелчи бўлиб ишлар эди. Тошкент тўқимачилик институтининг механика факультетини сиртдан ўқиб битирди, инженерлик дипломини олди. Ҳозир у заводда бош инженер бўлиб ишламоқда.

Корхонанинг кўпчилик ижодкор инженерлари меҳнат фаолиятини шу ернинг ўзида — оддий ишчи бўлиб бошлаган. Бош механик Абдурашид Ботиралиев, завод директори Ваҳобжон Усмонов — буларнинг бири мастер, бошқалари цех бошлиғи эди. Шунинг учун ҳам улар иш жараёнининг энг майда икир-чикиригача яхши билишади. Бу эса ишнинг сифатли ва унумли бўлишига ёрдам беради.

Шундай қилиб, завод Андижон областидагина эмас, республикада ҳам машъал корхоналардан бирига айланди. Ҳозир 13 бригада коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номга муяссар бўлган. Ж. Аҳмедов, А. Абдуазимов, Р. Ўрмоновлар бошчилик қилаётган бригадалар келажак разведкачилари мусобақасининг олдинги сафида боришяпти. Яна 7 бригада шу қутлуғ ном учун курашяпти.

СЕШАНБАЛИКДА АЙТИЛГАН ФИКРЛАР

Ҳозир шунақа даврки, кечаги янгилик бугун эскириб қолади. Орқада қолиб кетмаслик учун интилиш, муттасил изланиш талаб этилади. Бу ерда ажойиб расм бор: ҳар ҳафтанинг сешанбаси «таклифлар ва сифат куни» деб эълон қилинган.

Ҳар бир инженер, ҳар бир ишчи ўзи таклиф этмоқчи бўлган янги фикрни шу куни ўртага ташлайди. «Сешанба таклифлари» завод учун ҳам, пахтакорлар учун ҳам фойдали бўляпти.

Яқин-яқинларгача баъзи колхозлардан етарли даражада қуритилмаган пахта олиб келинар, кўпинча улар қайтариб юборилар эди. Аввалига колхоз ҳосилини шошилиб жўнатган деб юрилар эди. Лекин бунинг бошқа сабаби борлиги аниқланди: «Янгиобод», Киров номли, «Ўрмонбек» тайёрлов пунктлари дурустгина электрлаштирилмаган экан. Натижада пахтани кечалари қуритиш қийин бўлган.

«Сешанба таклифлари» билан бу пунктлар тўла электрлаштирилди. Янги типдаги сушилкалар қуриб берилди. Энг сўнгги таклифга биноан ҳамма цехларга водопровод олиб кирилди. Бу билан ёнғинга қарши эҳтиёт чоралари кўрилди.

Яқинда заводнинг бир гуруҳ вакиллари колхоз далаларида бўлиб, пахтакорлар билан ҳосилнинг сифатини яхшилаш ҳақида суҳбатлашиб олдилар. Бу эса яхши натижалар бермоқда.

КАТТА ОҚИМ

Москва пахта тозалаш заводи Балиқчи, Москва ҳамда Бўз районларида етиштирилган пахтани қайта ишлайди. Бу йил корхона 100 минг тонна пахтани қайта ишлаши керак. Завод меҳнаткашлари бу масъулиятли вазифани муваффақиятли бажариш учун йил давомида пухта тайёргарлик кўришди. Узунлиги 18 метрли 23 та янги транспортёр олиб келинди. Цехлар ремонтдан чиқарилиб тахт қилиб қўйилди.

Мана, катта ҳосил оқими мавж ура бошлади. Йиғим-терим мавсуми пахтакор учун ҳам, завод коллективи учун ҳам бирдек масъулиятли давр. Корхона ишчилари бу шарафли вазифани муваффақиятли бажариш учун барча имкониятларга эга эканлиги кўриниб турибди. Ҳосил карвонларининг кети узилмайди. Янги пахта пешма-пеш қайта ишланмоқда.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
Ў. ҲОШИМОВ,
Андижон областидаги Москва пахта тозалаш заводи.

ЙИҒИМ-ТЕРИМ ВА ОММАВИЙ-СИЁСИЙ ИШЛАР

ОДАМЛАРГА ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК

Пахта йиғим-терими кампанияси—қишлоқ партия ташкилотлари фаолиятидаги энг масъулиятли даврдир. Партия ташкилотлари 3 миллион 650 минг тонна пахта тайёрлаш ва давлатга топшириш ишига қишлоқ меҳнаткашларини сафарбар этиш учун тинмай курашишлари, бу курашда коммунист ҳамда комсомолларнинг авангардлигини таъминлашлари лозим.

Ҳар бир партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ходимининг, ҳар бир агитатор, лектор ҳамда пропагандистнинг жойи бугун далада.

Иштихон районидаги «Ўзбекистон» колхозига тўпланган мингдан ортиқ киши пахта терими даврида оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтириш юзасидан конкрет вазифаларни белгилаб олдилар. Йиғилишга район партия комитетларининг секретарлари ва пропаганда-агитация бўлими мудирларидан тортиб район газеталари редакторлари, район маданият ва халқ маорифи бўлимларининг мудирлари, кинотеатрларнинг директорлари, агитпунктларнинг мудирлари ва область партия, совет ташкилотларининг ходимлари ҳам иштирок этдилар.

Бухоро область партия активи йиғилиши пахта териш ва тайёрлашни қисқа муддатда ўтказишда партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Актив йиғилишида Бухоро, Когон, Навоий шаҳар меҳнаткашларининг йиғим-теримда пахтакорларга кўмаклашиш тўғрисидаги ташаббуси қизғин маъқулланди. Ана шу шаҳарларнинг аҳолиси 40 минг тонна пахтани териб беришга аҳд қилишди. Шундан 7 минг тоннаси машиналарда йиғиштириб олинади.

Фарғона область партия ташкилотлари ҳам йиғим-терим даврида оммавий-сиёсий ишларни тубдан яхшилаш юзасидан тадбирлар белгилаб чиқдилар. Ҳозир ана шу тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Юқори Чирчиқ район партия комитетининг йиғим-терим давридаги иши айниқса диққатга сазовордир. Бу ерда пахта терими даврида амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар барвақт тузиб чиқилган эди. Район партия комитетининг раҳбарлигида барча колхозларда ҳам оммавий-сиёсий ишлар плани ишлаб чиқилди. Бу борада «Правда» колхози партия ташкилотининг иши ибрат бўла олади. Конкрет планга асосан агитаторларнинг семинарларини доимий равишда ўтказиб туриш, ҳар ҳафтада «Агитатор куни» ташкил этиш, шунингдек «Бригадалар куни» уюштириш кўзда тутилган.

Партия ташкилотлари тузган тадбирларда КПСС Марказий Комитети март Пленуми материаллари, СССР Министрлар Советининг 1965 йил 5 августда пахта етиштиришдан колхоз ва совхозларнинг моддий-манфаатдорлигини ошириш тўғрисида қабул қилган қарори ўз ифодасини топган. Кўп сонли агитаторлар, пропагандистлар, лекторлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари ана шулар ҳақида пахтакорларга батафсил ҳикоя қилиб берадилар.

Фарғона область Поп районидаги Ленин номли колхоз партия ташкилотининг дала меҳнаткашлари ўртасида олиб бораётган иши мақтовга лойиқ. Партия ташкилоти сиёсий агитациянинг турли воситаларидан моҳирлик билан фойдаланиб, пахта етиштиришдан моддий-манфаатдорлик қандай ошишини колхозчиларга тушунтириб беряпти. Агитколлектив аъзолари сифатли пахта топширганлик учун хўжаликка 337 минг сўм қўшимча даромад келишини факт ва рақамлар воситасида колхозчиларга тушунтиришди. Бу колхозда ҳар гектар пахта майдонидан олинган қўшимча даромад 198 сўмни ташкил этади, ҳар бир колхозчининг йиллик даромади эса 140 сўм кўпаяди, Бундан ташқари агитаторлар хирмон жойларни, йўл ва кўприкларни, инвентарларни текшириб чиқишди. Улар дала шийпонларининг безатилишини, бригадаларда болалар боғча ва ясилиларининг ишини, иссиқ овқат ташкил қилинишини ҳам кўздан кечирдилар. Бошқа партия ташкилотлари ҳам бундан ибрат олишлари керак.

Агитаторнинг бурчи — камчиликларни пайқаб олиш билан бирга уни тугатишга ёрдам беришдан иборатдир. Ҳар бир ташаббус агитаторнинг эътиборидан четда қолмаслиги керак.

Агитатор биринчи галда қимматли ва илғор тажрибаларнинг тарғиботчиси ва ташкилотчиси бўлмоғи керак. Бунда у илғор тажрибани ёйишнинг хилма хил формаларидан фойдаланади. Чунончи ўша жойнинг ўзида тажриба ўтказади, шу тажриба-ташаббус ҳақида деворий газеталарда, варақаларда, суҳбатларда ҳикоя қилади.

Пахтакорларга яхши маданий-маиший шароит яратиб бериш—колхоз-совхоз ишлаб чиқаришини юксалтиришнинг қудратли воситасидир. Нарпай районидаги Карл Маркс номли колхоз партия ташкилоти бунга юксак баҳо бермоқда. 17 та дала шийпонининг ҳаммаси оммавий агитациянинг чинакам марказига айлантирилган. Бу шийпонлар колхозчиларнинг иккинчи уйлари бўлиб қолган. Шийпонларда дам оладиган хоналар яхши жиҳозлантирилган, қизил бурчаклар ташкил этилган, Иссиқ овқат ҳаммавақт тайёрлаб турилади. Газета-журналлар канда қилинмайди. Радиоприёмниклар овози баралла янграб туради. Буларнинг ҳаммаси колхозчиларнинг кайфиятини оширмоқда ва меҳнат унумдорлигини кўтармоқда. Ўтган йили гектаридан 31 центнердан пахта топширган бу хўжалик азаматлари етти йилликнинг сўнгги босқичида 35 центнерлик маррани эгаллашга ҳаракат қилишяпти.

Маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари, савдо, медицина ва бошқа муассасалар ходимларининг жойи ҳам далада бўлмоғи керак. Улар пахтакорларнинг эҳтиёжларини қондириш йўлида ҳормай-толмай хизмат кўрсатишлари зарур.

Қишлоқ кооператорлари пахтакорларни керакли озиқ-овқат ва саноат моллари билан таъминлаб туришлари лозим.

Маданият ходимларининг ишини далага яқинлаштириш соҳасида кўпгина ишлар қилинмоқда. Район ва қишлоқ маданият саройлари ва уйлари, колхозларнинг клуб ва кутубхоналари қишлоқ меҳнаткашлари талаб ва эҳтиёжларини қондириб туришади. Юзларча киноустановка ва кўчма кино аппаратлари, халқ театрларининг коллективлари, ансамбллар, филармониялар ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари коллективлари теримчиларга хизмат кўрсатишади. 113 та автоклубни комплектлаштириш иши тугалланди, бу автоклубларда лекторлар, кутубхона ходимлари иш олиб борадилар, уларда киноаппаратлар ва радиоустановкалар бор. Пойтахт артистлари, область театрларининг коллективлари, филармония ва эстрада коллективлари пахтакорлар орасида тез-тез бўлиб турадилар.

Шу кунларда бир неча агитация поездлари Тошкент области далаларида юрибди. Бу агитпоездлар Тошкент область партия комитети ва «Билим» жамияти томонидан ташкил этилган. Пахтакорлар агитпоездларнинг қачон ва қайси вақтда келишини илгаридан билиб қўйишади. Агитпоезд дала шийпонида ҳам концерт кўрсатади, ҳам керакли товарлар билан савдо қилади. Шу билан бирга медицина ёрдами кўрсатилади, оёқ кийимлари зудлик билан ремонт қилинади. Бу оммавий-агитациянинг ҳамда маиший хизмат кўрсатишнинг яхши формасидир. Ундан кенг фойдаланиш керак.

Олимлар ва мутахассислар колхоз-совхозларга чиқиб турадилар. Улар меҳнаткашлар ўртасида иқтисодий конференциялар, иқтисодий анализ кечалари, савол-жавоб кечалари ўтказадилар, лекциялар ўқийдилар, суҳбатлар уюштирадилар. Ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашиб турадилар.

Агитаторлар, лекторлар ва пропагандистларнинг энг муҳим вазифаси — мавсум давомида ҳосилни сира нобуд қилмай уни тезроқ йиғиштириб давлатга топширишни таъминлаш ҳақида ғамхўрлик қилишдан иборатдир. Улар ҳосилни фақат юқори сортларга топшириш хўжаликларга катта фойда келтиражагини яхши тушунтириш билан муҳим ишни амалга оширадилар.

Ўтган йилларнинг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, айрим ҳолларда терим агрегатлари бекор туриб қолади. Бу, техниканинг ўз вақтида сифатли ремонт қилинмаганлигининг оқибатидир. Шу билан бирга бошқа камчиликлар ҳам учраб туради. Буларни тугатишга актив ёрдамлашиш ҳар бир партия ходимининг жонажон вазифасидир.

Партия ташкилотлари, агитколлектив ва агитпунктларнинг раҳбарлари кўргазмали агитацияга жиддий эътибор беришлари керак. Кўргазмали агитация конкрет ва фаол бўлиши, КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга оширишга даъват этиши зарур. Деворий газеталар, «Молния»лар, чақириқлар, плакатлар, сатирик варақалар кишиларни жўшқин меҳнатга сафарбар этувчи бўлиши лозим.

Республика министрликлари ҳам йиғим-терим юзасидан ўз тадбирларини белгилаб чиқдилар. Эндиги вазифа ана шу тадбирларнинг амалга оширилишини таъминлашдан иборат бўлмоғи керак.

Яна шуни ҳам айтиш керакки, Андижон ва Қашқадарё областларидаги айрим хўжаликларда йиғим-терим даврида оммавий-сиёсий ишларнинг ролига етарли аҳамият берилмаётир. Бу хўжаликларда баъзи дала шийпонлари тайёр эмас, кўргазмали агитация кўринмайди, иссиқ овқат ташкил этилмаган, мавсумий боғча ва яслилар йўқ. Социалистик мусобақани ташкил этишда юзакичиликка йўл қўйилмоқда.

Партия ташкилотлари пахта учун курашда умумхалқ ишига бошчилик қилишлари керак. Ҳеч шубҳа йўқки, республика партия ташкилотлари, барча коммунистлар, қишлоқ меҳнаткашлари йиғим-теримни муваффақият билан ўтказадилар. Серқуёш республикамиз она-Ватанга 3 миллион 650 минг тонна «оқ олтин» армуғон қилади.

Ҳ. ПУЛАТОВ.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг сектор мудири.

ОЙБЕК ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ОЙБЕК РЕАЛИЗМИ

Ойбек социалистик реализм ёзувчиси ва унинг етук санъаткорларидан. Бугина эмас. Ойбек ўзбек адабиётида социалистик реализм методининг шаклланишига йирик ҳисса қўшган ёзувчидир. Унинг барча ижодий муваффақиятлари, қўлга киритган ютуқлари, аввало, ҳаётни тасвирлашда ана шу илғор, энг мустаҳкам ва ҳаётий бадиий метод принципларига амал қилганлиги билан боғлиқдир.

Ойбек ўз прозаик ва поэтик асарларида бутун бир даврни, мамлакат ҳаётидаги кескин бурилиш ва зиддиятли даврларни объект қилиб олади.

Ўзбек халқи ўзининг минг йиллар бўйи давом этиб келган кўҳна ва ажойиб тарихига эга. Тарих давомида ўзбек халқи бошқа халқлар сингари кўпгина даврларни бошидан кечирди. Бироқ Ойбекнинг эътиборини энг масъулиятли давр—ўн бешинчи аср, феодализмнинг ривожланиш даври, Алишер Навоий сиймосида мужассамланган ўрта аср гуманизми — тараққиётнинг юксак босқичи ўзига жалб этди. Бундай даврни бадиий асарларда акс эттириш муҳим аҳамиятга эга эди.

Шунинг учун ҳам Ойбек ўзининг «Навоий» поэмасида ва «Навоий» романида халқ ҳаётининг худди ана шу даврини акс эттиришни ўз олдига муқаддас вазифа қилиб қўйди. Муболағасиз айтиш мумкинки, Ойбек бу вазифани бажаришда зўр қаҳрамонлик кўрсатди. Чунки, вазифа санъаткордан катта қийинчиликларни енгиб ўтишни тақозо қилар эди. Ахир, Ойбек Навоий ҳақида асар яратишга киришган даврларда бадиий асар учун бу даврга оид ҳаётий материал топиш қўриқ очишдек гап эди!

Бадиий асарда акс эттириш мумкин бўлган даврлар кам эмас. Ўзбек халқи бой тарихининг истаган саҳифаси бадиий асар учун материал вазифасини ўтай оларди. Ойбек назарида бадиий асарда муҳим гап айтиш учун давр ҳам муҳим бўлиши керак. Унинг назарида санъаткор тарихий ҳақиқатдан келиб чиқиб энг муҳим, энг асосий ва энг аҳамиятли воқеалардан танлаб ола билиши керак. Шу сабабдан Ойбекнинг эътибори унинг бошқа бир қанча асарларида XX асрнинг иккинчи ўн йиллигига, революцион уйғониш ва биринчи жаҳон уруши даврига жалб этилди. Бу йиллар халқимиз тарихида ҳал қилувчи йиллар эди. Бу давр—халқнинг революцион онги ўса бошлаган, Россияда социалистик революция етила бориб, революцион ғоялар Ўрта Осиёда ҳам илдиз ота бошлаган давр эди: чоризмнинг мустамлака ўлка кишиларини фронт орқасидаги ишларга сафарбар қилиши халқнинг ғазабини қўзғади, маҳаллий феодалларнинг халқни эксплуатация қилиши ўз ниҳоясига етди. Чоризмнинг шафқатсизларча қилган зулми, чидаб бўлмайдиган даражадаги оғир ҳаёт шароити меҳнаткаш халқни ўз инсоний ҳуқуқлари тўғрисида ўйлаб кўришга мажбур қилди. Санъаткор Ойбекни ҳаётнинг худди ана шу даври қизиқтирди. Шунинг учун ҳам Ойбек ўзининг «Ўч», «Темирчи Жўра», «Бахтигул ва Соғиндиқ» поэмаларини ана шу даврга бағишлади. Бу давр тасвири Ойбекнинг «Қутлуғ қон» романида, айниқса, такомиллашди. Шу жиҳатдан Ойбекнинг бу романи ўзбек адабиётида социалистик реализм методининг тўла шаклланишини кўрсатувчи катта полотно бўлди.

Бу катта тарихий даврга ва бу даврнинг илғор ғояларига астойдил мафтун бўлган Ойбек ҳанузгача ана шу давр ҳақида фикр қилишни, яна ҳам мукаммалроқ асар ёзиб, даврни тўлароқ қамраб олишга ҳаракат қилади. Шу йўсинда унинг «Улуғ йўл» романи пайдо бўлаётир.

Ойбек фақат тарихий жанрда ижод қиладиган ёзувчи эмас, замонавий тема ҳам уни тўлқинлантиради ва илҳомлантиради.

Улуғ Ватан уруши йиллари. Ўзбек халқи улуғ рус халқи ва бошқа қардош халқлар билан бир жон-бир тан бўлиб, фашизмга қарши курашга отланди. Бошқа халқлар билан бир қаторда ўзбек пахтакорлари, чўпонлари, ишчилари, зиёлилари ҳам мисли кўрилмаган даражада қаҳрамонлик кўрсатдилар. Бу кураш даврида халқимиз ўсди, чиниқди, янада улуғ қудрат касб этди. Ойбек қатор поэтик асарларида ва «Қуёш қораймас» романида ана шу оғир синов кунларидаги қаҳрамонликни, тинчлик учун, ёрқин келажак учун курашни куйлади.

Совет кишиларининг фронт орқасидаги қаҳрамонлиги Ойбекнинг «Қизлар» поэмасида ўз ифодасини топди.

Улуғ Ватан урушидан кейинги дастлабки йиллар қийин йиллар эди. Фашизмни тор-мор қилиб, эришилган ғалабадан сўнг уруш даврида вайрон бўлган халқ хўжалигини тиклаш керак эди. Уруш фронти тезда меҳнат фронтига айланди, халқ хўжалигини тиклаш ва тараққий эттириш фронтига айланди. Бу фронтда ғалаба қозониш учун худди уруш фронтидаги сингари катта қаҳрамонлик талаб қилинар эди. Ойбек ўзининг «Олтин водийдан шабадалар» романини шу темага бағишлади. Адибнинг «Нур қидириб» повести эса тинчликка бўлган эҳтиёж ва интилиш руҳи билан, озодлик, тенглик ва биродарлик учун кураш руҳи билан суғорилгандир. Бу повесть Понистон халқининг ўз озодлиги учун, бутун дунёда тинчликни сақлаш учун олиб борган курашини акс эттирди.

Бироқ халқ ҳаёти ва тарихидан муҳим даврларни танлаб олишнинг ўзигина ёзувчининг муваффақиятини таъминлай олмайди. Ёзувчининг танланган тарихий давр ёки ҳозирги куп воқеаларига қандай ёндошиши, у воқеликни тасвирлаш учун нимани зарур деб ҳисоблаши, нимани биринчи планга чиқариб, ўзининг диққат марказида тутиши ҳам ғоят муҳим масаладир. Ёзувчининг партиявийлигига боғлиқ бўлган бу жиҳатларнинг барчаси тасвирланадиган кишиларни танлашга, уларни ўз ўрнига қўйишга ёрдам беради, бошқача қилиб айтганда, маълум бир бадиий концепцияга бўйсунган образлар системасини яратади.

Айрим тарихий даврларни ёки ҳозирги кунни акс эттиришда асарнинг асосий образлари қилиб ҳаёт қаҳрамонларини, ўз фаолияти, ҳаётда тутган ўрни билан умум тараққиётга маълум ҳисса қўша оладиган шахсларни танлай билиши Ойбекнинг ўзига хос хусусиятларидандир. Унинг қаҳрамонлари муайян даврнинг шон-шарафи ва виждони бўлган, прогрессив ғояларни ифодаловчи, ўз фаолияти билан ҳаёт тараққиётида актив қатнашувчи, ҳаётнинг олға кетишида, ўзгаришида маълум ҳиссаларини қўшувчи кишилардир.

«Навоий» романидаги Алишер Навоий ва унинг дўстлари Султонмурод, Беҳзод, Хўжа Афзал, Арслонқул, Дилдор ўша даврнинг шон-шарафи, виждони, ўша муҳит тарбиялаб етиштирган ҳаёт қаҳрамонлари эди.

Ойбек бошқа асарларида ҳам шу принципга амал қилади. «Қутлуғ қон»да қаҳрамонлар сони анча бор. Улардан ҳар бириси биринчи планга чиқариб тасвирланиши мумкин эди. Лекин ёзувчи Йўлчини биринчи планда тасвирлайди. Чунки, фақат Йўлчи ўша давр тараққиётининг илғор тенденциясини — ўз-ўзини англашни, революцион уйғонишни ифода қила олар эди.

Улуғ Ватан уруши даврини тасвирлаётганида Ойбек ўз таланти ва социалистик реализм талаби билан қирқинчи йилларнинг Йўлчиси сингари ҳаёт қаҳрамони Бектемир характерига мурожаат қилиши табиийдир.

Ёзувчи учун ижодий принципдан улуғ нарса йўқ. Ўзининг ижодий принципларига содиқ бўлганлигидан Ойбек «Қутлуғ қон» романидаги қаҳрамонларни иккинчи бир асарига — «Улуғ йўл»га ҳам кўчирмоқда.

Ёзувчилик санъатида изланишларсиз бирор муваффақиятга эришиш, тўғри йўлга тушиб олиш мумкин эмас. Ойбек ҳам қаҳрамон танлашда анчагина изланишларни бошидан кечирди. У ижодининг дастлабки даврларида қаҳрамон излаб «ғалати» шахслар ҳаётига мурожаат қилди. Унинг «Ўч» поэмасидаги Холхўжа жамият ишлаб чиқариш йўналишларидан бирортасига алоқаси бўлмаган, ижтимоий ҳаётдан ўзини четга олган бир шахс — чапани, Холхўжанинг севгилиси Лаъли эса ўз характер хусусиятлари билан эр болаларни эслатадиган бир қиз. Бу икки ёшнинг характер йўналишлари ўша давр ижтимоий ҳаётининг иқтисодий негизи билан боғланган эмас.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«МАШИНА, МАШИНА ДЕЙИШАДИ-Ю...»

Хоразм область партия комитети хабар қилади:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1965 йил 4 август сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада келтирилган танқидий мулоҳазалар мутлақо тўғри, «Ўзсельхозтехника» область ва айрим район бирлашмалари, колхозларнинг раҳбарлари, устахона ходимлари пахта териш машиналари ва тиркалма агрегатлар ремонтини чўзиб юбордилар, ремонт вақтида сон ва сифатни бир-бирига уйғунлаштириб бормадилар.

Танқидий мақола «Ўзсельхозтехника» область бирлашмаси ходимлари ва колхоз раҳбарларининг область кенгашида муҳокама қилиниб, унда келтирилган фактлар тўғри эканлиги эътироф этилди. Йўл қўйилган камчиликларни тугатишга қаратилган тадбирлар белгиланди. Ҳар бир хўжаликда машина терими графигини сўзсиз бажариш чоралари кўрилмоқда. Пахта териш машиналарининг икки сменада ишлашини таъминлаш, бунинг учун дефолиацияни сифатли ўтказиш тадбирлари ишлаб чиқилди.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

ДАЛА ШИЙПОНИ ГИГИЕНАСИ

Республикамизда пахта йиғим-терими қизғин паллага кирди. Пахтакорлар «оқ олтин»ни ўз вақтида, ёғин-сочинга қолдирмай йиғиб-териб олиш ниятида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар тушки дам олиш ва овқатланиш пайтларида ҳам вақтни тежаб пахтазорга яқин дала шийпонида бўладилар. Шу нарсанинг ўзиёқ колхоз правлениеси ва совхоз раҳбарларидан дала шийпонларига алоҳида эътибор беришни талаб қилади.

Колхозчиларнинг соғлом ва бақувват бўлишларида дала шароитида овқатланишни яхши уюштириш ҳам катта аҳамиятга эга. Овқатни махсус белгиланган киши пишириши, бу киши эса вақти-вақти билан медицина кўригидан ўтиб туриши зарур. Идиш-товоқларнинг тоза бўлишига алоҳида эътибор бериш керак. Овқатланиб бўлингандан кейин уларни дарҳол қайноқ сув, сода билан яхшилаб ювиш, чанг, пашша кирмайдиган қилиб сақлаш зарур. Колхозчилар далада ишлаётган вақтида уларни қайнаган сув билан таъминлаш ғоят зарурдир. Республикамиз дала шароитида асосан ариқ сувидан фойдаланилади. Ҳолбуки, қайнатилмаган ариқ сувида юқумли ичак касалликлари — ич терлама, паратиф, дизентериянинг микроблари бор. Шунинг учун ҳам колхозчиларни доимо қайнатилган сув, иссиқ чой билан таъминлаш керак. Шийпондаги чиқинди ва ахлатларни тўплаш учун уй-жой ва ошхонадан нарида махсус ўра кавланади, унинг усти эса ёпиб қўйилади. Колхозчиларнинг ўзлари дала шийпонининг санитария холатини назорат қилиб туришлари ва бирон киши касалланиб қолса врачгача бўлган биринчи медицина ёрдами кўрсата билишлари лозим.

Барча дала шийпонларида аптечка ёки санитария сумкалари бўлиши ва улар керакли дори-дармонлар билан таъминланиши шарт.

К. АҲМАДЖОНОВА,
Н. КРАВЧЕНКО,
врачлар.

ОЗОДАЛИК — СОҒЛИҚ

Биз Янгийўлдаги гидролиз заводи территориясида яшаймиз. Атрофимиздаги ахлат яшикларида чиқиндилар анчадан бери уюлиб ётибди. Шу масалада бир неча марта «Горочистка»га мурожаат қилдик, улар у ер-бу ерни тозалашган бўлишди-ю, аҳвол яна бурунгидай қолаверди. Айниқса, маҳаллага кираверишда ҳар хил чиқиндилар, ифлос нарсалар уюлиб ётибди. «Горочистка»дагилар: «Буларни биз тозаламаймиз, горкомхознинг иши», деб баҳона қилишади. Ахир, озодалик — соғлиқ масаласига шунчалик ҳам масъулиятсизлик билан қараб бўладими?!

Яна шуни ҳам айтиш керакки, баъзи кишилар ҳозир ўтказилаётган «Тозалик ва саломатлик» ойлигининг моҳиятини яхши тушунишмайди. Улар бу сафарбарликка шунчаки бир кампания деб қарайдилар. Бу нотўғридир. Озодаликни доимо ўрнига қўйишимиз, унга ҳар вақт ҳам қатъий амал қилишимиз керак!

Виноградская кўчасидаги 46 ва 48-уйда яшовчилар номидан.
А. ГРИГОРЬЕВА.

«Совет Ўзбекистони» оммавий ишлар ва хатлар бўлимида

Редакция кеча 77 хат, 4 фотосурат олди. 4 шикоят-хат текшириб чора кўриш учун маҳаллий ташкилотларга юборилди. Бир хат юзасидан тегишли ташкилот раҳбарлари билан телефон орқали боғланиб, шикоятчига амалий ёрдам берилди. Қолган хат ва фотосуратлар бўлимларга чиқарилди. Сиз қуйида кечаги почта материалларининг баъзилари билан танишасиз.

Хатларни ўқиб...

ЯНГИ УЙЛАР

Тошкентдаги Полиграфия кўчасида иккита 48 квартирали уй-жой бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Р. Акмалов.

КЎНГИЛЛИ ДАМ ОЛДИЛАР

Қўқон ип йигирув, пайпоқ тўқув комбинатининг ишчиларидан 198 киши меҳнат отпускаларини Иттифоқимизнинг турли курорт, санаторий ва дам олиш уйларида ўтказдилар. Меҳнат зарбдорларидан 43 киши бепул путёвка билан таъминланди.

Р. Раҳмонов.

ЯНГИ ПОЛИКЛИНИКА

Тошкент шаҳрининг ГРЭС массивида икки қаватли янги поликлиника биноси қурилиб, ишга туширилди. Поликлиникада хирургия, терапия бўлимлари бор.

Э. Тўлаганов.

КИЧКИНТОЙЛАРГА ТУҲФА

Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхозининг Жданов номли бўлимида 300 болага мўлжалланган боғча қурилди.

Б. Носиров.

БАҲОНАМИ?..

Колхозимиз хонадонлари бундан беш йил муқаддам радиолаштирилган эди. Бундан колхозчилар хурсанд бўлишганди. Аммо бу хурсандчилик узоққа бормади. Сал вақтдан кейин радио карнайларидан садо чиқмай қўйди. Мана орадан беш йил ўтди-ки, улардан садо чиқмаётир. Сабаби радио монтёр йўқ эмиш. Ажабо, шу ҳам баҳона бўлдими?

У. Бердимуродов.

Қамаши район, «Коммунизм йўли» колхози.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Андижон область, Хўжаобод районидаги «Ўзбекистон» колхози чорвадорлари давлатга 158 тоннадан зиёд серқаймоқ сут топшириб, йиллик планни муддатидан олдин адо этдилар. Бу муваффақиятни қўлга киритишда Р. Абдусаломова, З. Абдураимова, Қ. Жонқораева каби илғор сут соғувчиларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Чорвадорлар ҳозир 1966 йил ҳисобига сут топширмоқдалар.

Р. Солиев.

ХАРИДОРЛАР ХУРСАНД

Жданов номли колхозда хўжалик моллари билан савдо қилувчи магазин биноси қурилди. Бундан харидорлар ғоят мамнун бўлди.

Қ. Абдужалилов,
Термиз райони.

ЁШ МЕХАНИЗАТОРЛАР

Ильич районидаги Герман Титов номли 6-совхозда очилган механизаторлар тайёрлаш курсини 98 киши битириб чиқди.

Т. Абдуллаев.

Гурланлик М. Курязов, Ю. Шомуродов, тошкентлик М. Мамедов, Л. Магдиев, Э. Пўлатов, қўқонлик Р. Отажонов, ҳазорасплик Х. Абдуллаев, гулистонлик Ю. Абдуалимов, андижонлик З. Ҳошимов, пайариқлик Б. Поязов, Н. Ҳамидов ўртоқлар йўллаган хат-хабарларда ҳам юқоридаги каби ютуқ ва камчиликлар баён этилган.

Андижон области. Ленин районидаги «Пахтакор» колхози теримчиси Қундузхон Йўлдошева ажойиб истак билан нафас олаётир. У мавсумда 15 тонна «оқ олтин» териб бермоқчи. Меҳнатсевар қиз ўз сўзининг устидан чиқиш учун курашиб, ҳар куни хирмонга 140 килограммга етказиб пахта тўкмоқда. Суратда: Қундузхон Йўлдошева.

У. Раҳимов фотоси.

ҲОСИЛ КАЛИТИ

УРУҒЛИК ПАХТАНИ ТЕРИШГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРАЙЛИК

◆ ◆

Республикамиз далаларида пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир колхоз ва совхозларнинг коллективлари уни йиғиб-териб олиш ва давлат плани ҳамда қабул қилинган социалистик мажбуриятларни тезроқ бажариш учун курашни тобора авж олдирмоқдалар.

Шу нарса қувончлики, бу йил сув камчил бўлганлигига қарамай, деярли барча майдонларда ғўза нормал ривожланди, ҳосил эрта етилди ва кўсаклар барвақт очилди. Бу келгуси йили экиш учун юқори сифатли уруғ тайёрлашда жуда катта роль ўйнайди. Чунки уруғлик чигит асосан нормал етилган, эрта очилган кўсаклар пахтасидан олинади. Бу хилдаги чигит тўқ бўлади, экилганда бехато униб чиқади.

Ҳар бир область ва районда уруғчилик хўжаликлари бор. Келгуси йили республика хўжаликларида экиладиган чигит ана шу колхоз ва совхозлар давлатга топширган пахтадан олинади.

Уруғчилик хўжаликлари бу йил камида 450 минг тонна барча сорт ва репродукциядаги уруғлик пахта топширишлари лозим. Ана шу пахтадан 240 минг тонна чигит олинади.

Ҳар бир уруғчилик хўжалигига уруғлик пахта тайёрлаш юзасидан топшириқлар берилган. Ана шу топшириқнинг ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан бажарилиши кўп жиҳатдан, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари, ишлаб чиқариш бошқармалари ва тайёрлов органлари ҳосил йиғим-теримининг дастлабки кунидан бошлаб уруғлик пахтани териш, қабул қилиб олиш ва сақлаш соҳасида давлат интизомига қаттиқ риоя қилишларига боғлиқдир.

Маълумки, чигитда ҳосилдорликни ошириш ва пахта сортининг навини яхшилашнинг жуда катта потенциал имкониятлари бор. Фан шу нарсани аниқлаганки, юқори сортли ва яхши сифатли уруғдан фойдаланиш ҳисобигагина пахтанинг ҳосилдорлигини бирмунча ошириш ва унинг эрта пишишини таъминлаш мумкин.

Ўзбекистонда 400 колхоз ва совхоз элита, биринчи, иккинчи ва учинчи репродукция уруғлик етиштириш билан шуғулланади. Ана шу илғор хўжаликлар пахтачилик машъаллари ҳисобланиб, уларнинг кўпчилиги пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар ва ҳосилни эрта муддатларда йиғиб-териб олмоқдалар.

Лекин, афсуски ҳамма хўжаликлар ҳам давлатга юқори сифатли уруғлик пахта топшираётирлар, деб бўлмайди. Бу ҳол асосан уруғлик пахтани териш ва давлатга топширишнинг энг оддий қоидалари қўпол равишда бузилаётганлиги сабабли юз бермоқда.

Уруғчилик хўжаликларида юқори сифатли уруғлик пахта тайёрланишига эришиш учун нима қилмоқ керак? Апробация натижалари бўйича ажратилган уруғлик пахта танлаб терилиши, унинг намлиги нормал даражада бўлиши, хом пахтанинг терилишига йўл қўймаслик зарур. Касалланган ғўза туплари ва кўракларнинг пахтаси уруғлик фондига мутлақо аралаштирилмаслиги лозим.

Сентябрь ойида терилган пахтанинг чигити — бизнинг олтин фондимиз ҳисобланади. Энг яхши етилган, мағизи тўқ чигит жуда ҳаётчан, вазни оғир бўлади, у экилганда бир текис униб чиқади, ниҳол соғлом бўлади. Юқори ҳосилли майдонларда етиштирилган уруғлик пахтани сентябрь ойида кўпроқ териб олиш ва тайёрлашга эришиш келгуси йили пахтадан мўл ҳосил олишнинг асосий шартларидан биридир.

Уруғлик пахтани қўлда теришга ҳар туп ғўзада 3-5 та кўсак нормал очилганда киришиш лозим. Уруғлик пахта ҳосилини теришда шошма-шошарлик қилиш, теримни етарли миқдордаги кўсаклар очилмасдан олдин бошлаш ва пахтани сифатсиз териш фактларини давлат, колхоз ва совхозларнинг манфаатига етказилган жиддий зарар деб баҳолаш зарур.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети сув камчил бўлган бу йилги шароитда уруғлик пахта тайёрлашнинг аҳамиятига алоҳида эътибор бериб, «1965 йил ҳосилидан юқори сифатли уруғлик пахта тайёрлаш планининг бажарилишини таъминлаш чоралари тўғрисида» махсус қарор қабул қилди. Қарорда таъкидланишича, уруғлик пахтани теришни тўғри ташкил этиш ҳақида ғамхўрлик қилиш — барча совет ва қишлоқ хўжалик органларининг, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг, пахта тозалаш заводлари ва тайёрлов пунктлари ходимларининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Уруғлик пахтани сифатли қилиб териш ва давлатга топшириш учун қишлоқ хўжалик органлари ва колхоз ҳамда совхозлар раҳбарларининг масъулиятини кескин ошириш зарур.

Уруғчилик хўжаликларида пахтани териш ва давлатга топшириш графиклари пахтанинг очилишига қараб табақалаштирилиб белгиланиши лозим, уруғлик пахта, албатта, хирмонларда яхшилаб қуритилиши лозим. Чунки бу чигитнинг физиологик етилишини тезлаштиради, унинг ҳаётчанлигини кучайтиради ва натижада ана шундай чигит экилган майдонларда ҳосилдорлик ошади.

Республика Министрлар Совети элита, биринчи, иккинчи, ва учинчи репродукция уруғлик пахта етиштирган хўжаликларнинг раҳбарлари зиммасига ҳосилни фақат қўлда териш мажбуриятини юклади. Апробация қилинган учинчи ва шундан кейинги репродукция уруғлик пахта миқдори катта салмоққа эга бўлган ва уруғлик пахтани қўл билан териш учун ишчи кучи етишмаган айрим хўжаликлардагина, истисно тариқасида, уруғлик пахтанинг бир қисмини машиналарда теришга йўл қўйилади. Бу уруғлик фонди сифатини оширишга қаратилган жуда муҳим тадбирдир.

Юқори сифатли уруғлик пахта тайёрлашнинг муваффақияти, кўп жиҳатдан, тайёрлов системалари — пахта тозалаш заводлари ва пахта қабул қилиш пунктларининг ходимлари, шунингдек уруғлик пахта лабораторияларининг қай даражада ишлашларига боғлиқдир. Улар уруғлик пахтани қабул қилиб олиш, комплектлаш, сақлаш ва тозалаш ишларини тўғри ташкил этишлари зарур. Уруғлик пахтани бир хилдаги уруғлик партияларига ажратиб тўплаш керак. Хўжаликлар бўйича ҳам худди шундай қилиш, яъни хўжаликлар топширадиган бир хилдаги пахтани бир жойга тўплаш, бунда ботаник сортларни, репродукцияларни, шунингдек пахта қайси вақтда топширилганлигини ҳисобга олиш зарур.

Октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида терилган пахтани сентябрь ойида терилган пахтага қўшиш қатъиян мумкин эмас. Ҳатто сентябрь ойининг турли муддатларида терилган уруғлик пахтани аралаштириш ҳам чигитнинг униб чиқиш даражасини камайтиришга олиб келиши ва хўжаликларга катта моддий зарар етказиши мумкин. Чунки биринчи ва иккинчи класс чигитли пахтанинг баҳоси орасида катта фарқ бор.

Уруғлик пахтанинг бунтларда сақланиш ҳолати устидан қаттиқ назорат қилиб бориш ва унинг бузилишига йўл қўймаслик керак.

Шундай қилиб, вазифа — уруғчилик ишининг барча соҳаларида ишни намунали ташкил этишдан, уруғлик пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган давлат планларининг тўла-тўкис бажарилишини таъминлашдан иборат.

Ишонч билан айтиш мумкинки, совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, пахта тозалаш саноатининг ходимлари республикамиз партия ва ҳукуматининг мурожаатига жавобан уруғчилик ишига зарур даражада аҳамият берадилар, уруғлик фонди ҳақиқатан юқори сифат билан тайёрланган пахтанинг чигити ҳисобига тўлдирилади. Бу — келгуси йили пахтадан мўл ҳосил олиш учун яратилган замин бўлади.

М. САИДАХМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Уруғчилик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ҚАРИЯЛАР ҲИММАТИ

Садриддин ота оромини йўқотди. Ҳамма далада енг шимариб пахта терса-ю, у уйда қўл қовуштириб ўтирса. Кечқурунлари кенжаси Холисхон даладан қайтгандан кейин у билан анчагача гаплашиб ўтирди. Қизининг кунлик нормани 2-3 баравар бажараётганини эшитганда, мамнуният билан бош қимирлатиб қўйди.

Садриддин ота эртаси куни дала йўлидан бораркан, муюлишда Тешабой отага дуч келди. У ҳам этакка ўхшаган бир нимани қўлтиқлаб олибди.

— Ҳа, Садриддинбой, йўл бўлсин? — Тешабой ота қўл узатиб кўришар экан, унинг қўлтиғидаги дастурхонга ишора қилиб деди.

— Шундай, далаларни айланиб тоза ҳаво олиб келай деган ният билан.. — Ота жилмаяр экан сўради. — Ўзлари-чи?

— Биз ҳам хумор босди қилиб келайлик, деб кетяпмиз!

Иккаласи чақ-чақлашиб йўлга тушишди.

...Хирмонда пахта қуритаётганларга ёрдамлашаётган бригада бошлиғи Ҳайитбой Пўлатов қарияларга пешвоз чиқди:

— Ассалому алайкум! Келинглар, келинглар!

— Ваалайкум ассалом! Хирмонингга барака, ўғлим!!

Бригадир «зап кепсизлар, хўп кепсизлар» дея чолларни тол тагига қўйилган чорпоя томон бошлади. Ўзи чой келтириш учун ўрнидан турмоқчи бўлган эди, Садриддин ота тўхтатди:

— Чойингни қўятур болам, бизга пахта тергани жой кўрсат.

Ҳайитбойнинг «ўзимиздан қолар иш йўқ» дейишига қарамасдан, чоллар ўринларидан туриб, олиб келган «этак»ларини боғлашди. Ноилож қолган бригадир уларни шийпон орқасидаги тўрт гектарли картага бошлаб ўтди...

Андижон область, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг пенсионер—қариялари йиғим-терим авж олган ҳозирги долзарб кунларда «бизнинг ўринимиз ҳам далада» дейишиб, кунига 50-60 килограммдан пахта теришаётир. Ҳа, улар Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг барча меҳнаткашларга мурожаатига амалий иш билан жавоб беришяпти. Садриддин ота Сатторов, Тешабой ота Азимов, Қумри хола Хоринова, Ҳамро хола Ўрмонова, Аҳмад ота Ашуров каби йигирмадан ортиқ қариялар эл хирмонига ҳар куни 40-50 килограммдан «оқ олтин» тўкишаётир.

З. МУҲИДДИНОВ.

Шу сабабли улар ҳаётдаги зиддиятларга муносабатда бўлсалар ҳам (ўз муҳаббатлари муносабати билан), синфий уйғониш даражасига кўтарила олмайдилар.

Методик изланишлар ёзувчининг кейинги поэмаси «Бахтигул ва Соғиндиқ»да ҳам кўринади. Ойбек бу поэмасида бир-бирига кўнгил қўйган икки ёшнинг муҳаббат саргузаштларини халқ оғзаки ижодида учрайдиган сюжетлар шаклига солиб кўрсатмоқчи бўлади. Шу сабабдан бўлса керак Бахтигул ва Соғиндиқ реалистик қаҳрамонлардан кўра кўпроқ халқ оғзаки адабиётида учрайдиган образларни эслатади. Уларнинг муҳаббат йўлида олиб борган курашлари ҳам тасвирланаётган давр иқтисодий негизи, синфий кураш билан етарли боғланган эмас ва шунинг учун уларда ҳам синфий уйғониш рўй бермайди.

Ойбек синфий уйғонишлар ёзувчиси. У ҳаётнинг шу томонига кўпроқ яқин туради. Ҳаётнинг шу томонини у кўпроқ кузатар эди ҳам. Қаҳрамонини ҳам у ҳаётнинг мана шу йўналишидан ахтарар эди. Бирор шахснинг синфий уйғонишини кўрсатиш учун унинг тақдирини, ҳаёт йўлини жамиятнинг иқтисодий негизи билан, шу асосда келиб чиқадиган синфий курашлар билан боғлаш керак бўлади. Ойбек изланишлар жараёнида бадиий ижоднинг бу ҳақиқатини тушуна борди. Шундай қаҳрамонни у ўзининг «Темирчи Жўра» поэмасида яратди. «Қутлуғ қон»да эса шу пландаги реализмни яна ҳам маънолироқ, яна ҳам таъсирлироқ намоён қилди.

Ҳаёт қаҳрамонларининг асарда биринчи планга чиқарилишининг ўзи тарихий процессни бадиий ифодалашнинг ягона йўли эмас. Социалистик реализм ёзувчиси ҳаёт қаҳрамонларига қарама-қарши турадиган бошқа образларни яратиш билан ҳам бундай вазифани бажариши мумкин. У ҳолда ёзувчи маълум томонларни инкор этиш йўли билан ўз фикрини тасдиқлайди.

Адабиётимиз тарихига назар ташласак, бундай фактларни кўп учратамиз. А. Қаҳҳор ҳам социалистик реализмнинг етук ёзувчиларидан. Бироқ унинг талант йўналиши, индивидуал ижод принциплари Ойбекнинг ижодий принципларидан бир оз фарқ қилади. Ойбек ўз асарларининг марказида ҳаёт қаҳрамонларини тутиб, бажарган вазифани А. Қаҳҳор кўпчилик ҳикояларида, «Сароб» романида асар марказида салбий образни тутган ҳолда ҳам бажара олган. Гап бу ерда бир хил платформадаги, бир хил дунёқарашдаги ёзувчиларнинг ҳар хил йўллар билан бир хил вазифани адо этиши ҳақида кетаётир. Ойбек ўз романларида биринчи йўлни, яъни тасдиқлаш орқали ўз фикрини ифодалашни танлади.

Демак, Ойбек — тасдиқловчи ёзувчи. Бироқ бу Ойбекнинг асарларида, умуман унинг ижодида инкор этиш йўқ, деган хулосага олиб келмайди. Ойбек ҳаётни бутунлигича ва бирликда тасвирлай оладиган ёзувчилардан. У тасдиқловчи ёзувчи бўлиш билан бирга инкор этувчи ёзувчи ҳамдир. Тасдиқловчи асоснинг мавжудлиги ва етакчи ўрин тутиши ёзувчи инкор этишининг эстетик жиҳатдан яна ҳам ишонарлироқ чиқишига ёрдам беради.

Ойбек асарларига бир назар ташласак, шу нарса маълум бўлади: у қанча ижобий қаҳрамонлар типини яратган бўлса, шунча салбий типлар характерини ҳам яратди. Ҳатто сатирик образлар ҳам яратди. Аммо, ҳар гал у салбий образга мурожаат қилар экан, юқорида айтганимиздек, ижобий қаҳрамонлар типини ёрқин тасвир қилиш принципига бўйсундиради.

Мирзакаримбой, Тантибойвачча, Салимбойваччаларсиз Йўлчи характерини тасаввур қилиш мумкин эмас. Йўлчи шу типлар билан тўқнашувларда ўз куч-қувватини сезди, ўз-ўзини англади.

Мажидиддин, Тўғонбек, Ҳусайн Бойқаросиз Навоий характерини тасаввур қилиш қийин.

Улкан ёзувчи А. Қодирийнинг «Ўтган кунлар» романида марказий қаҳрамон Отабек. Санъаткор бу қаҳрамоннинг характер хусусиятларини очиб бериш учун Мусулмонқул ва Ҳамид образларидан фойдаланади.

Ойбек ўз асарларида севимли қаҳрамонларига зид турган салбий типлардан унумли фойдалана билган. Бу ҳол ёзувчи реализмининг тўлақонли ва чуқур маъноли бўлишини таъмин қилади.

Ҳақиқий бадиий асарда ҳеч бир образ умуман, ҳамма жиҳатлари қамраб олинган ҳолда тасвирланмайди. Агар асар қаҳрамонлари умуман тасвирланадиган бўлса, агар бу ишда маълум бир тартиб бўлмаса эди, ҳар бир шахснинг биргина кунлик кўрган-билганлари ва эшитганлари, бошидан кечирганлари бир қанча томлик ёзувни талаб қилар эди. Лекин улар маънисиз, қуруқ ва кераксиз тафсилотлар йиғимидан иборат бир нарса бўлиб, уларга бадиий асар номини бериб бўлмас эди.

Одатда ёзувчи, агар у ҳақиқий санъаткор бўлса, танланган қаҳрамоннинг маълум бир томонини, асар ғоясини ифода қилиш учун зарур жиҳатини алоҳида ажратиб тасвирлайди, шу томонини у доим ўзининг диққат марказида тутади. Бусиз бадиий асар бўлиши мумкин эмас.

Ёзувчининг ҳаёт қаҳрамонлари қайси жиҳати билан диққатга сазовор эканлигини аниқлай олиши, характерларнинг асосий томонини алоҳида ажратиб кўрсата билиши танланган темани тўла конкрет тарихий планда ифодалаш учунгина эмас, балки келажакка, ҳаётнинг революцион томонларига имо қилиш учун ҳам муҳимдир.

Ойбек «Навоий» романида Алишер Навоий, Султонмурод ва бошқа қаҳрамонлар характерини тасвирлашда ўз эътиборини қаҳрамонларнинг гуманизм билан боғлиқ бўлган хусусиятларини тасвирлашга қаратади. Алишер Навоийнинг фаолияти ғоят да кўп қиррали бўлган: у бутун Шарқ мамлакатларига машҳур шоир, мутафаккир ёзувчи, ўз замонасининг ўткир олим ва йирик давлат арбоби, айни вақтда катта мулкдор эди. Бу улуғ сиймонинг образини яратиш учун унинг шахсиятидаги бу ҳамма томонларни умум планда ва пала-партиш тасвирлаш мумкин эмас эди. Агар бу томонлар умум планда тасвирланадиган бўлса биз танийдиган Алишер чиқмас ҳам эди. Ҳақиқий санъат асарини яратиш учун улуғ шоир шахсиятидаги шундай бир қиррани топиш керак эдики, уни тасвирлаш орқали шоир фаолиятидаги ҳамма томонлар ҳам керагича тасвирга жалб қилинсин ва ундан халқ танийдиган катта сиймонинг образи келиб чиқсин. Ойбек шу қиррани топди. Бу Алишер Навоийнинг гуманизми эди.

Эллигинчи йилларнинг бошларида баъзи ўртоқлар «Навоий» романини қаттиқ танқид остига олдилар. Улар Ойбекни ўтмишни идеаллаштиришда айбладилар. Бундай танқидчиларнинг «далилларидан» бири шу бўлдики, Ойбек Алишер Навоийни катта мулк эгаси сифатида тўла кўрсатган эмас эмиш. Ойбек бу хилдаги танқидчилар гапига кириб асар ёзадиган бўлса реал ва ҳозирги биз танийдиган Алишер Навоий образи чиқмаган бўлар эди, албатта.

Социалистик реализмнинг ҳаётни революцион тараққиётида кўрсатиш, бунинг учун танланган характерларнинг келажак прогрессга боғланадиган томонларини алоҳида бўрттириб тасвирлаш принципи Ойбекнинг «Темирчи Жўра» поэмасида ва «Қутлуғ қон» романида яна ҳам яққолроқ намоён бўлади.

Ёзувчи бунга романда вазиятни ва унда қатнашувчи шахсларни умумий равишда характерлаш орқали эмас, балки ўз эътиборини характерларнинг асосий бир томонини, жумладан меҳнаткаш қаҳрамонларнинг ўз-ўзини англаши томонларини кўрсатиши орқалигина эришади.

Тўғри, ҳаётнинг марказий бўлмаган проблемаларини, уларга тегишли шахсларни асар марказида тутиб ҳам реалистик асар яратиш мумкин. Буни биз мутлақо рад қилмоқчи эмасмиз. Бирор жадидни ёки бирор буржуа индивидуалистини асар марказида тутиб ҳам яхши роман яратиш ва унда меҳнаткаш халқнинг синфий уйғонишини кўрсата берса бўлар эди. М. Горький «Клим Самгиннинг ҳаёти» номли эпопеясида шу ишни қилди ҳам. Бироқ Ойбекнинг ўзига хос хусусияти шундан иборат бўлдики, у меҳнаткаш онгининг уйғонишини билвосита йўл билан эмас, балки бевосита йўл билан кўрсатишни маъқул кўрди.

Ойбекнинг бундан кейинги «Олтин водийдан шабадалар» романидаги ғоявий ва бадиий хусусиятларнинг сирини ҳам ёзувчининг урушдан кейинги совет кишиларининг характерли хусусиятларига ўз эътиборини қандай жалб қила олганлигидан излаш керак. Ёзувчи бу романида совет кишилари характерининг энг муҳим хусусиятларига ўз эътиборини жалб қилган, уларнинг меҳнатини зўр пафос билан куйлаган. Лекин Ойбек романининг баъзи жойларида олдиндан ўйлаб қўйилган ғояларни иллюстрация қилишга, ҳаётни ошириб, бўяб-безашга йўл қўйди.

Шуни ҳам эсдан чиқармаслик керак: халқ ҳаётидаги энг масъулиятли даврларни тўғри танлаш, энг актуал проблемаларни пайқаб олиш, ҳаёт қаҳрамонларини асар қаҳрамонларига айлантириш, характерларнинг прогрессив ифодаловчи жиҳатларига эътиборни жалб қила билиш, асарда акс этган даврнинг келажак билан алоқадор бўлишига эришиш масалаларининг ҳар бирини бир-биридан ажратган ҳолда тасаввур қилиш мумкин эмас. Бадиий ижодда уларнинг барчаси диалектик бирликни ташкил қилади, уларнинг бири иккинчисининг тўғри ҳал қилинишига ёрдам беради.

Санъаткор ёзувчимиз Ойбекнинг қирқ йил давомидаги ижодий тажрибаси фикримизнинг ёрқин далилидир.

Матёқуб ҚЎШЖОНОВ.

ХАЛҚҚА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

ХИЗМАТИНГИЗДАМИЗ

Етти йилликнинг охирги босқичида районимиз пахтакорлари она-Ватанга 68 минг 200 тонна «оқ олтин» дурдонаси ҳадя қилишга бел боғлаганлар. Иши билан сўзи бир деҳқонлар йил бўйи қалб қўрини, кўз нурини тўкиб, эъзозлаб-авайлаб етиштирган дурдоналарни йиғиб-териб олиш кампанияси кун сайин қизғин тус олмоқда. Шу долзарб кунларда ёшу қари — ҳамманинг фикри-зикри далада, пахтазорда.

Бас, шундай экан, теримчилар, моҳир механизаторларга маданий-маиший хизмат кўрсатишдан ҳам олижаноб, шарафли иш борми шу пайтда! Районимиз матлуботчилари дала шунқорлари учун керакли озиқ-овқат, кийим-кечак, бошқа зарур буюмларни узлуксиз етказиб беришни биринчи галдаги вазифа деб биладилар. Пахтакорларни етарли миқдорда ун, макарон, қанд, гўшт, ёғ ва бошқа озиқ-овқат билан таъминладик. Мавжуд 2 та нон цехлари ҳамда 14 та новвойхона ўз вақтида ремонт қилинди. Тез орада яна 1 та нон цехи ҳамда 5 та новвойхона ишга туширилади.

Колхозчиларга сотиш мақсадида иссиқ кийим, этик, телпак ва қўлқоплар келтирилиб, дала шийпонларида ташкил этилган 40 та сотувчисиз дўконларга юборилди. Бундан ташқари шийпонларни жиҳозлаш учун стол, стуллар, қизил алвонлар, кутубхонача комплектлари юборилди.

Кези келганда матлуботчиларимиз қўлга киритган ютуқларни ҳам тилга олиб ўтмоқчиман. Районимиз кооператорлари ўртасида коммунистик меҳнат ҳаракати кенг қулоч ёйган. 800 савдо ходимининг ярмидан кўпроғи бу олижаноб ҳаракатга қўшилиб, қувонарли натижаларга эришди. Қувончи, ҳозирги пайтда 6 та коллектив коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли номга сазовор бўлди. Бу номни олиш учун яна 8 та коллектив астойдил курашаётир. Аҳолига ҳалол хизмат қилаётган илғор ходимлардан 17 киши коммунистик меҳнат зарбдори бўлди. Бўка ва Пискентдаги универсал магазин коллективлари яқинликда коммунистик меҳнат коллективидир.

Зумрад далаларда улкан хирмон ишқида жавлон ураётган азамат пахтакорлар хизматига ҳамиша тайёрмиз.

А. В. ЛИ,
Бўка район матлубот союзи правлениесининг раиси.

САНЪАТ ЖАВОҲИРЛАРИ

Ғафур ҒУЛОМ,
Ўзбекистон ССР халқ шоири.

Одамзод ақли ва зеҳнининг имкониятлари бениҳоя кенг ва чуқурдир. 80 ёшга кирган киши ҳам билгуси, танигуси, ўргангуси келади. Янгидан ўрганилмоқчи бўлган маърифат ҳар қандай мушкул муаммосимон кўп қиррали бўлишига қарамай, инсон уни идрок эта олади. Ҳар бир устознинг шогирдга ўргатган билими шогирд учун бир кўприкдир. Ҳа, «Чайка» деб аталган М. Горький номли Москва академик бадиий драма театрининг республикамизга келиши ҳам бизнинг санъаткорларимиз учун катта бир мактабдир.

Мен, шу ўринда, улуғ устозимиз Алексей Максимович Горький билан учрашган чоғларимни яна ёдимга олдим. Биз бир группа ўзбек ёзувчилари Москвада у киши билан учрашишга муяссар бўлган эдик. Алексей Максимович билан суҳбатлашиш бизга катта бир мактаб бўлдики, шу орқали адабиётга бўлган ихлосимиз, ҳавасимиз янада алангаланди.

Уч-тўрт кундан буён Тошкентда рус маданиятининг, санъатининг улкан байрами давом этаётир. Алишер Навоий номли гўзал театримиз биносида, Максим Горький номли театр саҳнасида, Свердлов номли концерт залининг ҳашаматли саҳнасида «Чайка»нинг спектакллари намойиш қилинмоқда. Бу, биз учун катта қувончдир. Ленин мукофоти лауреати, марҳум, бироқ номи ўлмас Николай Погодиннинг машҳур «Кремль курантлари» пьесаси Алишер Навоий номли театр саҳнасида кўрсатилди. Улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин образини яратган атоқли санъаткор Б. Смирновнинг моҳир санъатини қойил қолиб кўрдик. Бу образ шунчалар мукаммал яратилганки, гўё улуғ устозимиз ўзи ақл-идроки билан обод қилган Шарққа дадил қадамлар билан меҳмонга келганга ўхшайди. Бу ерда Ленин ёққан чироқлар яна порлаб кетди.

Мен юрак саломимни, қўлимни кўксимга қўйган ҳолда, Максим Горький номли бу отахон театрнинг ижодкор коллективига қайта-қайта йўллагусиман.

ҚАЛБ СЎЗЛАРИ

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ:

МХАТнинг гастроли машҳур «Кремль курантлари» асари билан бошланишини билиб, редакция топшириғи билан спектаклда бош ролларни ижро этувчиларни кўриш, газетхонларимиз учун улардан интервью олиш мақсадида театрга кирдим. Менга СССР халқ артисти, талантли санъаткор Борис Александрович Смирнов грим қилаётган хонани кўрсатишди. Хона эшигини очишим билан қаршимда улуғ сиймо— Ленин намоён бўлди. Ҳаяжонланганимдан жойимда туриб қолдим. Кўз-олдимда севимли Ильичимизнинг худди ўзгинаси жилмайиб турарди...

Борис Александрович очиқ кўнгиллилик билан мени ичкарига таклиф этаркан, қўл олишиб кўришдик. Қулоқларим остида тирик Лениннинг овози жаранглаб кетди. Севимли Ильичимиз худди тирилиб келган-у, мен унинг ёнгинасида тургандайман ҳозир. Мақсадимни айтдим. Борис Александрович, гарчи вақти зиқ бўлса ҳам, парда очилишига бир неча дақиқа қолганига қарамасдан, илтимосимни жон-дили билан қабул қилди.

— Аввало, — деди у, — бизнинг энг яқин ҳамроҳимиз, театримизнинг бош гримчиси, моҳир рассом, кўплаб ажойиб портретлар ижодкори Алексей Мотеич Гольцев билан сизни таништирай. Унинг санъат ва сеҳрга бой қўллари билан қилинган гримлар ёрдамида биз саҳнадан туриб талабчан томошабин эътиборини жалб этамиз.

Қадрли тошкентликлар, мен меҳмондўст халқингиз, гўзал шаҳрингиз мафтуниман. Тошкентда учинчи марта бўлишим. Дастлаб 1928 йилда келган эдим. Кейинчалик, 1942 йили эса мен бу шаҳарга яшаш учун келганман. Округ офицерлар уйи театри ижодий коллективи сафида бирга меҳнат қилганман. Уруш йиларида саҳналаштирилган «Мени кутгил», «Фронт» ва бошқа спектаклларда роллар ижро этганлигимни ҳали-ҳали эслайман.

Ана ўша оғир пайтларда очиқ кўнгил, меҳрибон, меҳмондўст ўзбек халқи уруш азобларини чеккан, вайронагарчиликларда бошпанасиз қолган рус, украин, белорус ва бошқа миллат халқларига бошпана берди, овқат берди, уларни иссиқ бағрига олди. Мен ҳам шулар орасида эдим.

Ана ўша йиллар менинг санъаткорлик йўлимни белгилаб берган, саҳна тўридан жой кўрсатган ва оқибатда шундай шарафли кунга етказишда муҳим роль ўйнаган, мени халққа танитган шу сахий қалб ўзбекларга, бу гўзал шаҳарга таъзим қиламан.

Илгариги Тошкентни яхши эслайман. Мана шу ажойиб театрингиз ўрнида аввал кичик, кўримсиз уйлар, дўконлар, бозорча бор эди. Энди қарабсизки, кўзни қамаштирувчи архитектура ансамбли қад кўтарибди. Замонавий усулда қурилган «Тошкент» меҳмонхонаси, Марказий универмаг, Навоий театрини кўриб дил қувонади.

Ўзбек халқининг ажойиб фарзандларидан дўстларим бор. Сизнинг севимли артистингиз Шукур Бурҳонов билан қадрдонмиз. У билан Москвада, ўзбек адабиёти ва санъати декадасида кўришиб, дўстлашганмиз. Унинг Ленин образини яратиш вақтларида яқиндан туриб суҳбат қилганмиз, фикр олишганмиз. Ҳамкасбимнинг Юлий Цезарини кўриб эса беҳад қувондим.

Борис Александрович Смирнов саҳнага чиқиши олдидан «Совет Ўзбекистони» газетхонларига ва пойтахт томошабинларига яна бир марта қалб ташаккурини изҳор этди.

А. ПАЛЕХОВ.

- ШЮЛЕ ЖИНОИЙ ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛИШИ КЕРАК!
- ҲИНДИСТОН—ПОКИСТОН МОЖАРОСИ ОСИЁДА ТИНЧЛИККА ТАҲДИД СОЛМОҚДА
- АҚШ ИМПЕРИАЛИСТЛАРИНИНГ ЁВУЗЛИКЛАРИ

ЎҚИНГ: ПЛАНЕТАМИЗДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

АЖОЙИБОТЛАР

«ОДИМЛАЁТГАН» ШАЛОЛА

Дарёлар ўз ўзанини ўзгартириб туриши, қоялар қулаши ва вулқонлар отилиши натижасида Ер ўз жамолини ўзгартириб туради. Инглиз олимлари Ҳинд океанидаги ҳали кам ўрганилган районларни қидириб чиқдилар. Аден зонасида сувнинг ҳарорати бошқа қўшни районлардагига қараганда анча баланд экан. Бу факт Африканинг «сузаётганлиги» тўғрисидаги гипотезани ҳам тасдиқлайди. Олимларнинг ҳисоб-китоблари бўйича, Африка Аравия ярим оролидан ҳар йили 1 сантиметр тезликда узоқлашяпти.

Эри ва Антарио кўллари орасидаги Ниагар шалоласи ҳам ўз ўрнидан ҳар йили 1 метр силжияпти. Бу шалола пайдо бўлган пайтидан буён 10 километр масофага силжиган. Агар силжиш шу зайлда давом этаверса 20 минг йилдан кейин шалолани Эри кўли «ютиб» юборади.

ТИМСОҲ ВА ОДАМ

Африкадаги Виктория кўли соҳилида яшовчи бир киши тимсоҳ билан «дўстлашди». У қирғоққа балиқ олиб келганида кўлдаги қамишзорлар орасидан Лутембе (тимсоҳни шундай деб аташган) сузиб чиқади. Киши унга қўлидаги балиқларни едирган. У одам вафот этди. Лекин Лутембе ҳозир ҳам қирғоққа чиқиб туради. Унга балиқни энди ўша одамнинг ўғли беряпти. Лутембе боланинг товушини яхши танийди.

ДЕНГИЗДАГИ ҚУДУҚ

Денгизчилар бу жойни жуда яхши билишади. Флорида қирғоғида денгизнинг «қудуғи» бор. Бу ердаги сув тузсиз. Кемалар денгиз ўртасидаги ана шу «қудуқ» сувидан запас олиб кетади.

Денгиз ўртасидан бу сув қандай чиққан деб ўйларсиз. 40 метр пастликда, денгиз остида катта булоқ бор экан.

ФУТБОЛ

ҒАЛАБАНИНГ ЕНГИЛИ БЎЛМАЙДИ

«Пахтакор» майдонга енгилгина ғалаба қозониш иштиёқида тушганлиги дастлабки дақиқалардан маълум бўлди. Одессанинг армия футболчилари буни сездилар шекилли, ҳимояда ҳам, ҳужумда ҳам зўр активлик кўрсатдилар. Майдон эгаларининг ҳужумчиси Раҳматуллаевнинг битта тўпига, меҳмонларнинг ҳужумчиси Петров чиройли гол билан жавоб қайтарди. Ҳисоб 1:1. Жуда қимматли бир очко қўлдан чиқарилди.

Ғалабанинг енгили бўлмайди, деб шуни айтсалар керак!

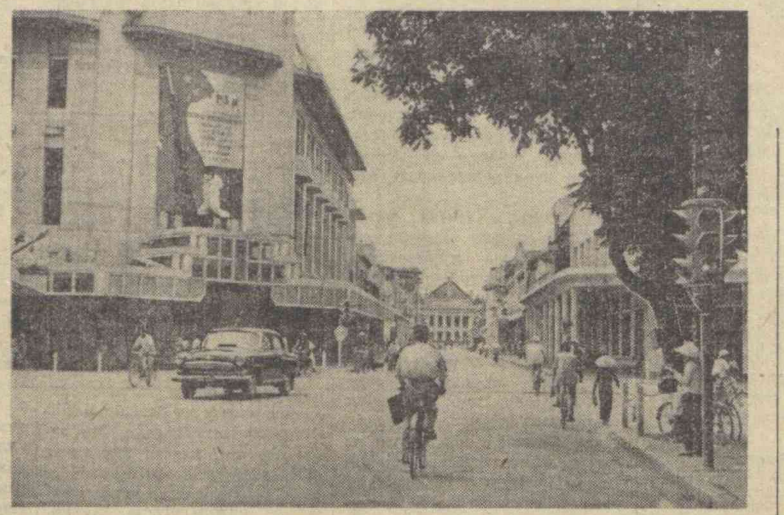

ВЬЕТНАМ Демократик Республикаси ташкил этилганидан буён йигирма йил вақт ўтди. Шу давр мобайнида Республика пойтахти Ханой жуда кўркамлашиб кетди. Суратда: Ханой шаҳри кўчаларидан бири.

В. Соболев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР Ташқи ишлар министрлиги ҳозирги вақтда Германия Федератив Республикасида истиқомат қилаётган Эрвин Эрнст Шюленинг жинояткорона фаолияти хусусида 13 сентябрда Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчихонасига нота юборди.

Нотада бундай дейилади: немис армиясининг собиқ ҳарбий хизматчиси Шюле ҳозирги вақтда Людвигсбургда нацистларнинг жиноятларини текширувчи марказий идоранинг раҳбари эканлигини совет матбуотида босилган хабарлардан билиб олгач, Новгород областида яшовчи совет гражданларидан бир группаси Шюленинг жиноий фаолияти тўғрисидаги аризалар билан тергов органларига мурожаат қилди. Совет гражданлари 1941—1942 йилларда гитлерчилар Чудово шаҳрини вақтинча оккупация қилиб турган даврда Шюле тинч совет аҳолисини қириб ташлаганлигини, талончилик ва бошқа шу каби жиноятлар билан шуғулланганлигини фош этадилар.

Гувоҳлардан олинган сўроқ протоколларининг копияларини, одамлар қириб ташланган жойларни кўздан кечириш протоколларини, ана шу жойларнинг схемаси ва фотографияларини юбориш билан, дейилади нотада, Ташқи ишлар министрлиги Германия Федератив Республикасининг тегишли маъмурлари Шюленинг жиноий фаолияти хусусида топширилаётган материалларни кўриб чиқадилар ва уни жиноий жавобгарликка тортадилар, деб умид қилади. (ТАСС).

ТАСС БАЁНОТИ

ЎТ БИЛАН ЎЙНАШМАНГ

Олинаётган хабарлар Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги қуролли можаро кучайиб бораётганлигини кўрсатиб турибди. Кашмирда бошланган уруш ҳаракатлари янги-янги районларни чулғаб олмоқда. Ҳар иккала тарафдан уруш операцияларига тобора кўплаб қўшинлар киритилмоқда. Авиациянинг ҳужумлари кучайтирилмоқда, шу билан бирга авиация фақат уруш ҳаракатлари зоналарига жойлашган пунктларгагина эмас, балки ҳар иккала давлат территориясининг ичкари томонидаги шаҳарларга, шу жумладан уларнинг пойтахтларига ҳам ҳужум қилмоқда. Мамлакат ичкарисига ҳаводан десантлар туширилмоқда. Операцияларда ҳарбий денгиз кучлари ҳам қатнаша бошлади.

Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги уруш ҳаракатларининг кучайиб бораётганлиги, айни замонда Америка империализмининг Вьетнамдаги агрессияси давом этаётганлиги Жанубий ва Шарқи-Жанубий Осиёда тинчликка солинаётган таҳдидни, умумий тинчликка солинаётган таҳдидни тағин ҳам кўпроқ ошириб юбормоқда. Шу сабабдан можаро бўлиб турган жой яқинидаги кўпгина давлатларнинг ҳукуматларигина эмас, шу билан бирга бошқа қитъалардаги кўпгина давлатларнинг ҳукуматлари ҳам ҳақли суратда ташвиш тортмоқдалар ҳамда ҳар иккала томонга мурожаат қилиб, уларни қуролли тўқнишни дарҳол тўхтатишга ва можарони тинч воситалар билан бартараф этишга ундамоқдалар, шундай бўлиши эса тушунарлидир. БМТ Бош секретари ҳам Хавфсизлик кенгашининг қарорига мувофиқ, шу йўлда ўз куч-ғайратларини сарфламоқда. Қон тўкишга чек қўйиш, Осиёнинг ана шу қисмида уруш ўчоғини ўчириш, Ҳиндистон ва Покистон халқларига яратувчилик меҳнати учун шу қадар зарур бўлган тинчликни тиклаш мақсадида тезроқ чоралар кўрилсин, деган талаб тобора кўпроқ қатъият билан илгари сурилмоқда.

Бироқ, Ҳиндистон — Покистон муносабатларининг кескинлашиб бораётганлигидан ўзи учун фойда чиқариб олишга тиришаётган кучлар ҳам топилмоқда. Бу кучлар ўзларининг иғвогарликдан иборат сўзлари билан ҳарбий можарони янада авж олдиришга ундамоқдалар. Бироқ, воқеаларнинг шундай тус олиб кетиши аҳволни фақат баттарлаштириб қўйиши ва ҳозирги воқеаларнинг кучайиб, тағин ҳам каттароқ миқёсдаги ёнғинга айланиб кетишига олиб бориши мумкин. Агар иш шу тахлитда кетаверадиган бўлса, бирин-кетин кўпгина давлатлар можарога тортилиб қолиши мумкин. Бу — хатарли келажакдир. Бундай келажак фақат можаро бошланган жойдаги халқлар учунгина эмас, балки ундан бошқа жойлардаги халқлар учун ҳам энг оғир оқибатларга сабаб бўлиши мумкинлигини тарихий тажриба тасдиқлаб турибди.

Воқеаларнинг шу зайлда бориши, шак-шубҳасиз, Ҳиндистон ва Покистон халқларининг, бутун Осиё халқларининг манфаатларига мос келмайди. Бинобарин, Ҳиндистон билан Покистон ўртасида бошланиб кетган уруш ҳаракатларининг сабабига қандай баҳо берилмасин, бир нарса равшанки, ана шу уруш ҳаракатларининг янада кенгайиб кетишидан фақат империализм ва реакция кучлари, озодликка эришган халқларнинг бўйнига эски ва янги мустамлакачилик сиртмоғини солиш истагида бўлган кучларгина ютиб чиқади. Ҳозирдаёқ Америка империализми Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги ҳарбий тўқнишлардан фойдаланиб, халқларнинг эътиборини АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясидан четга тортишга ҳаракат қилмоқда.

ТАСС шу нарсани айтиб қўйишга вакил қилинганки, воқеаларнинг ривожланиб боришидан астойдил ташвишланаётган Совет ҳукумати Ҳиндистон ва Покистон ҳукуматларини ақл-фаросат тақозоси билан иш тутишга ҳамда уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатиш чораларини кўришга яна даъват қилади. Шу нарсани ҳеч ким инкор қилмайдики, қон тўкилаётган, шаҳар ва қишлоқлар вайрон қилинаётган, уруш васвасаси авж олдирилаётган бир пайтда икки давлат ўртасида мавжуд бўлган проблемаларни оқилона тарзда ҳал қилиш йўлини қидириш анча қийинроқ бўлади. Можаронинг кенгайиб бориши ҳал қилиш тағин ҳам мушкулроқ бўлган янги-янги проблемаларни вужудга келтириши муқаррардир.

Совет ҳукумати умид қиладики, Ҳиндистон ва Покистон ҳукуматлари тинчлик манфаатлари тақозоси билан иш кўриб, уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатадилар, шунинг кетидан ўз қўшинларини 1949 йилги битимда белгиланган ўт очишни тўхтатиш чизиғининг нариги томонига жилдириб, ана шу қўшинлар уруш ҳаракатлари бошлангунча, қаерда турган бўлса, ўша территорияларга элтиб қўядилар. Можарони бартараф этишнинг тинч музокаралар олиб боришдан бўлак иложи йўқ. СССР Министрлар Совети Раисининг шу йил 4 сентябрда Ҳиндистон бош министри билан Покистон президентига юборган мактубларида таъкидлаб ўтилганидек, Совет ҳукумати, албатта, ҳар иккала томон рўйхушлик билдирса, бу ишда ўзининг холис хизматларини кўрсатишга тайёрдир.

Можарони бартараф этиш, аввало, Ҳиндистон билан Покистоннинг иши. Лекин вужудга келган вазиятда кўп нарса бошқа давлатларга ҳам боғлиқ.

Содир бўлаётган воқеалар замирида яшириниб ётган хавф-хатарнинг чуқурлигини ҳис этиш, вазминлик ва масъулият сезгиси кўрсатиш зарур. Можарога барҳам бериш, қон тўкишга чек қўйиш учун ҳамма давлатлар куч-ғайрат сарфлашлари лозим. Ўзининг иғвогарликдан иборат гаплари, ўзининг сиёсати билан можаронинг авж олишига сабаб бўлаётган кишиларни эса бундай сиёсат учун, бундай ҳаракатлар учун шу ишингиз билан ўз зиммангизга оғир масъулиятни оляпсиз, деб бутун дунё, барча давлатлар огоҳлантириб қўйишлари керак. Ўтга мой сепишга ҳеч бир ҳукуматнинг ҳаққи йўқ. Воқеаларнинг хатарли суратда ривожланиб боришига чек қўйиш керак, Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги чегараларда тинчлик тантана қилиши лозим.

ҲИНДИСТОН БИЛАН ПОКИСТОН ЎРТАСИДА ЧЕГАРА МОЖАРОСИ

ДЕҲЛИ, 13 сентябрь. (ТАСС). Ҳиндистон мудофаа министрлигининг вакили кеча қуйидагиларни айтди: «кейинги бир сутка ичида Лахор ва Сиалкот томонларида Покистоннинг 30 танки тузук ҳолда ўлжа олинди ва 52 танки йўқ қилиб юборилди. Ҳинд қўшинларининг Лахор, Касур ва Сиалкот томонларидаги ҳужуми давом этмоқда.

Ҳиндистон расмий манбаларининг маълумотларига қараганда, ҳарбий можаро бошланганидан буён Покистон 246 танкдан ажраган (212 танкни ҳинд қўшинлари ер билан яксон қилганлар ва 34 танкни ўлжа олганлар).

Ҳарбий аҳамиятга эга бўлган объектларга ҳужум қилинди. Покистон самолётлари, деди Ҳиндистон вакили, Адампур, Патханкот ва Халвардаги аэродромларга, шунингдек Фирозпур ва Амритсар шаҳарларига ҳужум қилдилар. Бу ҳужумлар, деди у, унча катта зарар етказмади. Кеча Амритсарга ҳужум қилинган вақтда Покистоннинг «Б-57» типидаги бомбардимончи самолёти уриб туширилди.

ПАРИЖ, 13 сентябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Карачидан қуйидагиларни хабар қилди: Покистон радиоси Покистон армиясининг бронетанк қисмлари кеча «Сиалкот районида ҳинд қўшинларига қаттиқ зарба берганлиги»ни бугун эълон қилди. Покистон қўшинлари, дейилади радионинг хабарида, ана шу районда уч ҳинд дивизиясининг ҳужумини даф қилдилар. Бу дивизиялар «катта талафот» кўришди. Кечаги кун давомида Ҳиндистоннинг 46 танки йўқ қилиб юборилди.

Радио яна қуйидагиларни хабар қилди: ҳинд қўшинлари уч колонна бўлиб, Лахорга ҳужум қилган эдилар. Бу ҳужум «тамомила барбод бўлди», баъзи секторларда эса душман «ўз территориясига чекинишга мажбур бўлди».

Франс Пресс агентлиги билдиради: Карачидан хабар беришларига қараганда, Покистон қўшинлари Лахордан шарқи-жанубда Ҳиндистон территориясидаги Кхем Каран секторида душманга кучли тазйиқ кўрсатмоқдалар.

Покистон бўлинмалари Синдско-Ражастон чегараси районида чекинаётган душманни маҳаллий мудофаа отрядларининг ёрдами билан қувиб бормоқдалар.

ЎЙИНЧОҚ ВА БОМБА

Сўнгги вақтларда Пентагон ҳарбий пудратчиларининг кутилмаган рақиби, Америка пропагандаси учун эса АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги интервенциясининг «инсонпарварлик мақсадлари»ни реклама қилиш учун яна бир имконият пайдо бўлди. Эндиликда Жанубий Вьетнам ерларига напальм бомбалар ва заҳарли моддаларгина эмас, балки... болалар ўйинчоқлари ҳам ташланмоқда.

«Нью-Йорк геральд трибюн» газетаси яқинда маълум қилганидек, янги «қурол» агрессорлар энг замонавий ҳарбий техникани ишлатиб қилолмаган ишни бажариши керак. Америка авиацияси эндиликда «инсонпарварлик миссиясини» бажармоқда. Қотиллар олдин қишлоқларни напальм билан ёндирмоқдалар, мактаб ва касалхоналарни бомбардимон қилмоқдалар, кейин эса куйиб кул бўлган қишлоқлар устига конфет ва ўйинчоқлар ташламоқдалар.

Вьетнам болалари уй-жойсиз, етим-есир қолишлари билан маданиятли қотилларнинг нима иши бор. Америка эркинлик «ҳимоячилари»нинг фикрича, болалар хотиржамлик билан резина коптокларни ўйнашлари, конфет сўришлари мумкин. Ўз фарзандларидан айрилган ота-оналарнинг ғам-ғуссасини енгиллатиш учун ўрмонда ўрнатилган радио карнайларидан музика эшиттирилади.

Агрессорлар ва ҳозирги замон қонхўрларининг лўттибозлиги ҳечқачон шундай манфур бўлмаган эди. Американлик агрессорлар қўлланаётган методлардан гитлерчиларнинг иси келиб турибди: гитлерчилар болаларга бир юмалоқ қанд бериб қўйиб, кейин уларни крематорийнинг газ печларида ёндирар эдилар, ота-оналарини эса фокстрот садолари остида отиб ташлардилар.

АҚШда юқоридаги каби методлардан кенг миқёсда фойдаланиш устида махсус группа шуғулланмоқда, бу группанинг штаби Информация агентлигида жойлашган. Бу ерда Информация агентлиги, давлат департаменти, Пентагон, Марказий разведка бошқармаси ва Оқ уй вакиллари манфур тадбирларни ишлаб чиқишга бошчилик қилмоқдалар. Уларнинг бевосита буйруғи ва тавсиясига мувофиқ минглаб Америка солдатлари ва ҳарбий техника билан бирга Сайгонга болалар қўғирчоқлари ва коптоклар юборилмоқда.

Вашингтонлик қузғунларнинг «психологик уруш»га боғлаган умидлари ҳам АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги бевосита ҳарбий иғвогарлиги каби барбод бўлмоқда. Ватанпарварлар сўнгги кунларнинг ўзидагина Тай-Нинь постида Сайгон қўшинларига катта талафот етказдилар. Америка қўғирчоқларининг мажбурий равишда ёллаган аскарлари Озодлик миллий фронти томонига минглаб-минглаб ўтмоқда. Мағрур ва эрксевар Вьетнам халқига қарши ҳарбий ҳаракатлар ва «психологик уруш» олиб бораётган босқинчиларнинг оёғи остида ер ҳам ёнмоқда.

Э. РЯБЦЕВ.
(АПН).

ТРЕД-ЮНИОНЛАР КОНГРЕССИ

БРАЙТОН, ТАСС махсус мухбири **В. Чуксеев** хабар беради:

Кўпгина касаба союзларининг вакиллари Британия Тред-юнионларининг конгрессида экономика масалалари муҳокама қилинаётганида Англиянинг авиация саноатини национализация қилишни қатъий равишда талаб этдилар. Машинасозлар бирлашган касаба союзининг делегати Льюис шу талабни қувватлаб гапирди.

Британия Тред-юнионлари конгресси бош кенгашининг аъзоси Хайдей национализация қилмаслик керак, деб конгресс делегатларини кўндиришга кўп куч сарфлади. Бош кенгашнинг тазйиқи гарчи ўз натижаларини берган бўлса ҳам национализация қилиш талаб этилган резолюция рад қилинди.

Конгресс делегатлари бир қанча халқаро масалаларни ва Англия ташқи сиёсати масалаларини ҳам муҳокама қилдилар. Англия касаба союзларида уюшган 8.771.000 аъзонинг вакиллари Жанубий Африка Республикасидаги апартеидни қораловчи резолюцияни ёқлаб якдиллик билан овоз бердилар. Шу резолюцияни тақдим этган чертёжчилар касаба союзининг вакили Мортимер дедики, Жанубий Африка Республикасидаги сиёсий вазият учун алоҳида масъулият Англиянинг зиммасига тушади, чунки шу мамлакатда чет мамлакатлар томонидан сарфланаётган капитал маблағнинг катта қисми Англияникидир. Мортимер Фервурднинг фашист режимига қарши кўрилиши лозим бўлган чораларни амалга оширмоқ учун мумкин бўлган ҳамма ишни қилиш керак, деди. У залдагиларнинг олқишлари остида бундай деб хитоб қилди: «Жанубий Африкага ҳеч қандай мол етказиб берилмасин».

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РАДИО

15 СЕНТЯБРДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Тонгги концерт (ўзб.), 6.45 — Гимнастика (ўзб.), 7.35 — Эшиттиришлар программаси (ўзб., рус.), 8.25 — Концерт, 9.15 — «Совет Ўзбекистони», 9.23—«Правда Востока», 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — Рақс куйлари (ўзб.).

10.10 — Қўшиқлар (рус.), 10.30 — Концерт (ўзб.), 11.10 — Медицина темасида (ўзб.), 11.25 — Симфоник куйлар (ўзб.), 13.00 — Чорвадорлар учун (ўзб.), 13.40 — Эстрада куйлари, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.), 16.15 — Ашрафийнинг «Темур Малик» поэма-рапсодияси (рус.), 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси (ўзб.), 18.10 — «Дон-Жуан» операси темасида ёзилган фантазия, 18.30 — Нодир куйлар (ўзб.), 19.20 — Қозоқ куйлари, 20.00 — Пахтанинг сифатига алоҳида эътибор берилсин (рус.), 20.10 — Эстрада-рақс концерти (рус.), 20.45 — Опаер хазиналари, 21.20 — «Сарвқомат дилбарим» спектаклининг монтажи (ўзб.), 23.10 — Эртаги кун эшиттиришлари (ўзб., рус.), 23.20 — Илғор теримчилар талабига мувофиқ концерт (ўзб.).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

15 СЕНТЯБРДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Звездочка** тележурнали, 18.55 — **Эзоп** (фильм-спектакль).

20.25 — **Эртага телевизор экранида.**

Ўзбек тилида: 20.30 — **Телевизион янгиликлар,** 20.50 — **Илғор теримчиларга тенглашинг,** 21.10— **Москвада қардош республикалар санъати байрами.**

22.10 — **Сўнгги янгиликлар** (ўзбек, рус тилларида).

Ўзбек тилида: 22.20 — **Спорт эшиттириши,** 22.50 — **Сиҳат-саломатлик** (илмий-оммабоп эшиттириш).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.10 — **Айога, Ажойиб ўрдакча Тим** (диафильмлар). 18.30 — **Тошкент янгиликлари,** 18.40 — **Улкан тоғлар сахийлиги** (телеочерк), 19.10 — **Замондош—Мастурахон** (телеочерк), 19.30 — **Қўшиқ чорлайди** (бадиий фильм).

Рус тилида: 20.55 — Мусоргский. **Виставка манзаралари,** 21.25 — **Тошкент янгиликлари,** 21.35 — **Суюқ оёқ** (бадиий фильм).

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ МОСКВА БАДИИЙ АКАДЕМИК ТЕАТРИ ГАСТРОЛЛАРИ

15 сентябрда

ГОРЬКИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — **Егор Буличёв ва бошқалар.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — **Юпитер кулади.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/IX да **Мирандолина,** 16/IX да **Аида.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 15/IX да янги спектакль **Момо ер,** 16/IX да **Ишкинг билан.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Яшил чироқ — «САНЪАТ САРОЙИ», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ИСКРА», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (1-залда), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Икки мушкетёр — СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва кеч 8 да), «ЮЛДУЗ» (кундуз 5, кеч 7 ва 9 да).

Денгиз қонуни — (кундуз соат 4), **Боксчи ва ўлим** (кундуз 2, кеч 6 ва 10 да), **Фарзандлар** (кеч 7 да), **Стратион қизи** (кеч 8-40 ва 10-20 минутда) — НАВОИЙ номли.

Қашшоқ кўча — (эрталаб соат 10 да), **Баландлик** (кундуз ва кечқурун) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Аида (эрталаб соат 11 да), **Пиковая дама** (кундуз 1 да), **Иоланта** (кундуз 3 да), **Чангда қолган гул** (кундуз 5 ва кеч 9 да) «СПУТНИК».

Йиғлама, Петр — (эрталаб соат 10, 11-45 минут ва кундуз 1 яримда), **Умберто Д.** (кундуз 3-15 минут, 5 ва кеч 6-45 минутда) — «ЁШ ГВАРДИЯ».

Олтин калит (эрталаб соат 11 да), **Миллионер васияти** (2-залда кундуз ва кечқурун) «ДРУЖБА».

Оддий мўъжиза — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Бахтли бўл, Ани — «МОСКВА» (кундуз соат 2 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 яримда бошланади)

Умберто Д. — «ХИВА», ТЕЛЬМАН номли.

Миллионер васияти — «ФЕСТИВАЛЬ».

Бўлажак кўча — «САЛЮТ».

Боксчи ва ўлим — «ВАТАН».

Хайр, Кекец! — «1 МАЙ».

Яланғоч дипломат — «УДАРНИК».

Яшил чироқ — НАВОИЙ номли.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ В. 216. ИНДЕКС 64643. Р. 11609.